

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE

JUBMES banka a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka") osnovana je 26. juna 1979. godine, u skladu sa posebnim saveznim zakonom kao specijalizovana banka za finansiranje i osiguranje izvoznih poslova kojima se podstiče i unapređuje dugoročna ekonomska i finansijska saradnja domaćih preduzeća, kada je i upisana u sudski registar Privrednog suda u Beogradu.

Banka je po posebnom zakonu poslovala do 1997. godine kada je donet Zakon o prestanku važenja Zakona o Jugoslovenskoj banci za međunarodnu ekonomsku saradnju ("Službeni list SRJ" br. 29/97). Ovim zakonom Banka je bila dužna da izvrši usaglašavanje organizacije i poslovanja sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija. U postupku usaglašavanja organizacije i poslovanja sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama i pratećim odlukama, osnivači Banke su 15. septembra 1997. godine zaključili Ugovor o osnivanju, a Skupština Banke je donela Statut i druga relevantna akta potrebna za rad Banke. Banka je počela da posluje u skladu sa propisima koji se primenjuju za komercijalne banke od 1. jula 1998. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti plasmana i rentabilnosti, radi ostvarivanja dobiti.

Osnovne aktivnosti Banke su obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditni poslovi, depozitni poslovi i poslovi kupoprodaje deviza. Ostale aktivnosti obuhvataju poslove izdavanja garancija, otvaranja akreditiva i ostale bankarske poslove.

U skladu sa Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005), Skupština Banke je u 2006. godini usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut. Ovim izmenama i dopunama promenjen je naziv banke. Pun naziv Jugoslovenska banka za međunarodnu ekonomsku saradnju a.d. je izmenjen i sada glasi: JUBMES banka a.d., Beograd. Za usvajanje navedenih akata i izmena Banka je dobila prethodnu saglasnost od Narodne banke Srbije.

Banka je osnivač Humanitarne fondacije "Za dečje srce". Takođe, Banka je jedan od osnivača društva za faktoring JUBMES faktor d.o.o. Beograd.

Banka je na dan 31. decembra 2013. godine zapošljavala 133 radnika (31. decembra 2012. godine 119 zaposlenih). Sedište Banke je u ulici Bulevar Zorana Đinđića 121 u Beogradu. Poreski identifikacioni broj Banke je 100001829.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja

Priloženi finansijski izveštaji Banke za 2013. godinu sastavljeni su u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 - u daljem tekstu: Zakon), Zakonu o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005 i 91/2010) i pratećom regulativom Narodne banke Srbije izdatom na osnovu navedenih zakona koja reguliše finansijsko izveštavanje banaka.

Prelaznim odredbama Zakona je predviđeno da se finansijski izveštaji za 2013. godinu sastavljaju u skladu sa odredbama prethodnog Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik RS", br. 46/2006, 111/2009 i 99/2011 - u daljem tekstu: prethodni Zakon). Prethodnim Zakonom je predviđeno da pravna lica i preduzetnici dužni su da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje vrše u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom.

Zakonom o računovodstvu propisano je da banke vode poslovne knjige, sastavljaju i prikazuju svoje finansijske izveštaje u skladu sa relevantnom zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), kao i tumačenja standarda ("IFRIC") koja su sastavni deo standarda izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja.

Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije broj 401-00-1380/2010-16 od 25. oktobra 2010. godine ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 77/2010 i 95/2010), utvrđen je prevod osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB"), kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja ("IFRIC") do 1. januara 2009. godine, koji su u primeni na dan sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Nakon tog datuma, do datuma sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji nisu zvanično prevedene i usvojene sve izmene i dopune postojećih standarda, revidirani standardi i nova tumačenja izdata od strane IASB-a i IFRIC-a koji su na snazi u tekućem izveštajnom periodu, odnosno koji se primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2012. Navedene izmene standarda i tumačenja, kao i izdati novi i revidirani standardi i tumačenja koji nisu na snazi u tekućem izveštajnom periodu, niti su zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srbiji obelodanjeni su u Napomeni 2.1(a) i (b).

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za potraživanja i obaveze po osnovu promene vrednosti derivata koje su vrednovane po tržišnoj vrednosti.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti pravnog lica, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2012. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)****(a) Objavljeni novi standardi, tumačenja i izmene primenljivi na finansijske izveštaje za godinu koja se završava 31. decembra 2013. a koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni**

Do datuma sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, stupili su na snagu od 1. januara 2013. godine ili pre tog datuma i kao takvi su primenljivi na priložene finansijske izveštaje, ali još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji za izveštajne periode koji počinju na taj dan:

- Izmene MSFI 7 "Unapređenje obelodanjivanja u vezi sa finansijskim instrumentima" (stupile na snagu 1. januara 2009. godine);
- IFRIC tumačenje 18 "Prenos imovine od strane kupaca" (primenjuje se na prenos imovine od strane kupaca primljene 1. jula 2009. godine ili nakon tog datuma);
- Izmene IFRIC tumačenja 9 "Ponovna procena ugrađenih derivata" i MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje" (stupile na snagu 1. jula 2009. godine);
- Izmene IFRIC tumačenja 16 "Hedžing neto investicija u inostranom poslovanju" (stupile na snagu 1. jula 2009. godine);
- Izmene različitih standarda i tumačenja standarda koja su rezultat projekta godišnjeg poboljšanja standarda objavljenog u aprilu 2009. godine (datumi stupanja na snagu variraju od standarda do standarda, ali većina izmena na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);
- Izmene MRS 32 "Finansijski instrumenti: prezentacija" - Klasifikacija prava emitovanja (stupile na snagu 1. februara 2010. godine);
- Izmene MSFI 1 "Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja" (stupile na snagu 1. jula 2010. godine);
- IFRIC tumačenje 19 "Izmirivanje obaveza instrumentima kapitala" (stupio na snagu 1. jula 2010. godine);
- Izmene različitih standarda i tumačenja standarda koje su rezultat projekta godišnjeg poboljšanja standarda objavljenog u maju 2010. godine (datumi stupanja na snagu variraju od standarda do standarda, ali većina izmena na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Revidirani MRS 24 "Obelodanjivanje o povezanim stranama" (stupio na snagu 1. januara 2011. godine);
- Izmene IFRIC 14 "MRS 19 - Limiti sredstava definisanih beneficija, minimalni zahtevi za finansiranje i njihova interakcija" - Preplata minimalnih zahteva fonda (stupile na snagu 1. januara 2011. godine);
- Izmene MSFI 1 "Prva primena MSFI" - Velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za one koji prvi put primenjuju MSFI (stupile na snagu 1. jula 2011. godine); i
- Izmene MSFI 7 "Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja" - Prenos finansijske imovine (stupile na snagu 1. jula 2011. godine); i
- Izmene MRS 12 "Porezi na dobit" - Odloženi porezi: Pokriće osnovne imovine (stupile na snagu 1. januara 2012. godine).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)****(a) Objavljeni novi standardi, tumačenja i izmene primenljivi na finansijske izveštaje za godinu koja se završava 31. decembra 2013. a koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni (Nastavak)**

- Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" - Ostali ukupan rezultat na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2012. godine);
- Revidirani MRS 19 "Primanja zaposlenih" (stupa na snagu 1. januara 2013. godine),
- Revidirani MRS 27 "Pojedinačni finansijski izveštaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana);
- Revidirani MRS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja" (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana);
- Izmene MSFI 1 "Prva primena MSFI" - Državni krediti (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).
- Izmene MSFI 7 "Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja" - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).
- MSFI 10 "Konsolidovani finansijski izveštaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).
- MSFI 11 "Zajednički aranžmani" (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).
- MSFI 12 "Obelodanjivanje interesa u ostalim entitetima" (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).
- MSFI 13 "Odmeravanje fer vrednosti" (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).
- IFRIC 20 "Troškovi otkrivke (uklanjanja jalovine) u proizvodnoj fazi površinskog kopa" (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, ciklus 2009-2011, objavljenog od strane IASB u maju 2012. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2013. godine ili nakon tog dana).

Rukovodstvo Banke smatra da izmene gorenavedenih standarda nemaju uticaj na priložene finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)****(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Banke**

Sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, su izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja ali još uvek nisu stupili na snagu i kao takvi nisu primenljivi na priložene finansijske izveštaje niti su zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji:

- Izmene MRS 32 "Finansijski instrumenti: prezentacija" - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine)
 - "Investicioni entiteti" - Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine)
 - MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2015. godine). Ovaj standard uvodi nove zahteve za klasifikaciju i odmeravanje finansijskih sredstava.
 - IFRIC 20 "Troškovi otkrivke (uklanjanja jalovine) u proizvodnoj fazi površinskog
- Finansijski izveštaji Banke su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 74/2008, 3/2009, 12/2009 i 5/2010), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja", čija je primena obavezna prvi put za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine i MRS 7 "Izveštaj o tokovima gotovine".
-
- S obzirom na napred izneto, priloženi finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima MSFI i ne mogu se smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim i prikazanim u skladu sa MSFI.
-
- Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 2. koje su zasnovane na važećim računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Republike Srbije.
-
- Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) je zvanična izveštajna i funkcionalna valuta u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.2. Usporedni podaci**

Usporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2012. godinu, sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije koje regulišu finansijsko izveštavanje banaka, koji su bili predmet revizije.

2.3. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Za sve finansijske instrumente merene po amortizovanoj ceni i kamatonosne finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju, prihodi ili rashodi po osnovu kamata knjiženi su po ugovorenoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

Obračunata kamata, na kredite i plasmane koji su utuženi, kao i na kredite i plasmane za koje je odlukom nadležnog organa Banke utvrđeno da su u potpunosti nenaplativi, se suspenduje i prenosi u vanbilansnu evidenciju gde se nastavlja obračun i evidentiranje suspendovane kamate.

2.4. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Naknada za odobravanje kredita, koje su uključene u prihode od kamata, obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi na period korišćenja kredita (Napomena 5). Proporcionalno razgraničavanje naknada se ne razlikuje materijalno od primene efektivnog prinosa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)
- 2.5. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.1., finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 51). Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene. Kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika.

Sredstva u dinarima za koje je ugovorena zaštita od rizika primenom valutne klauzule, odnosno vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR i USD na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po ugovorenom kursu utvrđenom na međubankarskom sastanku deviznog tržišta koji je važio na taj dan, osim za kredite kod kojih je ugovorom predviđena zaštita da se potraživanja ne mogu iskazati po kursu nižem od kursa EUR/USD na dan puštanja kredita.

Pozitivne ili negativne kursne razlike, nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika (Napomena 9).

Dobici i gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od promene vrednosti imovine i obaveza (Napomena 16).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.6. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava, koja zahteva prenos sredstava u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja (ili datum izmirivanja), odnosno na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo (ili na datum kada Banka primi kupljeno ili prenese prodato sredstvo).

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

Dobici na prvi dan

Kada se cena transakcije na neaktivnom tržištu razlikuje od fer vrednosti na osnovu ostalih uporedivih tržišnih transakcija u okviru istog instrumenta ili baziranih na tehnikama procenjivanja čiji varijabilni parametri obuhvataju samo podatke raspoložive na uporedivim tržištima, Banka odmah priznaje razliku između cene transakcije i fer vrednosti (dobitak na prvi dan) u bilansu uspeha.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)*****Klasifikacija finansijskih instrumenata***

Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika.

Banka je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, krediti i potraživanja, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava i obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

2.6.1. *Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha*

Ova kategorija uključuje finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja i ona koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljena radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, radi ostvarivanja dobitaka iz kratkoročnih promena cena istih. Navedena sredstva se evidentiraju po fer vrednosti u bilansu stanja.

Promene u tržišnoj vrednosti hartija od vrednosti i drugih plasmana po fer vrednosti kroz bilans uspeha evidentiraju se u korist, odnosno na teret bilansa uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od promene vrednosti imovine i obaveza.

Hartije od vrednosti kojima se trguje na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine sastoje se od obveznica Republike Srbije po osnovu stare devizne štednje i akcija.

2.6.2. *Kredit i potraživanja*

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Kredit i plasmani bankama i komitentima odobreni od strane Banke evidentiraju se u bilansu stanja od momenta prenosa sredstava korisniku kredita. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja i direktan otpis.

U skladu sa internom politikom Banke, na svaki izveštajni datum Banka procenjuje da li postoji objektivni dokaz umanjenja (obezvređenja) vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)****2.6.2. Krediti i potraživanja (Nastavak)**

Efekti neprimenjivanja efektivne kamatne stope u skladu sa MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i vrednovanje", po kome se krediti vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, po proceni rukovodstva Banke nisu materijalno značajni na iskazane plasmane komitentima i finansijske izveštaje posmatrane u celini, zato što Banka naknadu koja predstavlja sastavni deo efektivne kamatne stope naplaćuje jednokratno unapred i razgraničava tokom perioda trajanja kredita.

Gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva i kada isti utiču na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Indikatori na osnovu kojih Banka određuje da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju kredita i plasmana uključuju sledeće: kašnjenja u plaćanju ugovorene otplate glavnice ili kamate, finansijske poteškoće dužnika, uključujući i mogućnost bankrotstva ili nekog drugog vida finansijske reorganizacije dužnika, kršenje ugovornih obaveza, pogoršanje konkurentne pozicije dužnika, smanjenje vrednosti instrumenata obezbeđenja kredita, kao i drugi pokazatelji koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje budućih tokova gotovine, kao što su promene u nacionalnim i ekonomskim uslovima koji su u neposrednoj vezi sa neizvršenjem ugovorenih obaveza.

Shodno usvojenoj politici, Banka prvo procenjuje da li postoji objektivni dokaz o obezvređenju za pojedinačno finansijsko sredstvo koje je pojedinačno značajno, i pojedinačno ili grupno za finansijska sredstva koja nisu pojedinačno značajna. Ukoliko Banka utvrdi da ne postoji objektivni dokaz o obezvređenju za pojedinačno finansijsko sredstvo, bilo da je značajno ili ne, navedeno sredstvo Banka uključuje u grupu finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i grupno ih procenjuje za obezvređenje. Sredstva koja se pojedinačno procenjuju za obezvređenje i za koja se gubitak pri obezvređenju priznaje ili nastavlja da se priznaje, ne uključuju se u grupno procenjivanje obezvređenja.

Ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastao gubitak zbog umanjenja vrednosti, iznos gubitka se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti kredita i njegove nadoknadi vrednosti, koja predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Kalkulacija sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva obezbeđenog kolateralom reflektuje tokove gotovine koji mogu nastati po osnovu realizacije instrumenta obezbeđenja plaćanja. Ukoliko kredit ili plasman koji se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje bilo kog gubitka zbog obezvređenja je trenutna kamatna stopa sadržana u ugovoru.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)****2.6.2. Krediti i potraživanja (Nastavak)**

Za potrebe grupne procene obezvređenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika i internog sistema klasifikacije Banke po vrsti sredstva, industrijskoj grani, geografskoj lokaciji, vrsti obezbeđenja, statusu dospelih a nenaplaćenih kredita i sl. Budući tokovi gotovine za grupu finansijskih sredstava koja se kolektivno klasifikuju, procenjuju se na osnovu iskustva Banke o prethodnim, istorijskim gubicima za sredstva sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika.

Podaci o istoriji ostvarivanja gubitaka za svrhe grupne procene obezvređenja sredstava se koriguju na osnovu trenutno dostupnih podataka koji odražavaju efekte tekućeg stanja koje je uticalo na period u kome je iskustvo u ostvarivanju gubitaka stečeno, kao i da bi se otklonili efekti uslova iz prethodnog perioda koji trenutno ne postoje. Procene promena u budućim tokovima gotovine za grupe sredstava odražavaju i direktno su u skladu sa promenama određenih pokazatelja iz godine u godinu (promene u stopi nezaposlenosti, cenama nekretnina, statusu plaćanja ili drugim promenama koje ukazuju na promene u verovatnoći ostvarivanja gubitaka u Banci i njihove razmere). Banka redovno proverava i presipituje metodologiju i pretpostavke korišćene za procenu budućih tokova gotovine kako bi se smanjile razlike između procenjenih gubitaka i stvarno nastalih gubitaka.

Gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti kredita i potraživanja, kao i ostalih finansijskih sredstava, evidentirani su u bilansu uspeha kao rashodi indirektnih otpisa plasmana (Napomena 12).

Otpis nenaplativog potraživanja vrši se na osnovu odluka suda, Skupštine Banke, Upravnog odbora ili Izvršnog odbora Banke kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani.

Ukoliko se u narednom periodu iznos gubitka zbog obezvređenja kredita smanji usled događaja koji se odigrao nakon priznavanja umanjenja vrednosti, prethodno priznat gubitak zbog umanjenja vrednosti se koriguje promenama na računu ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod od ukidanja indirektnih otpisa plasmana.

Banka sa svojim komitentima ugovara valutnu klauzulu. Krediti u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR ili USD, revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit.

Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije reprogramira kredite nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Rukovodstvo kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. Banka i dalje vrši individualnu ili grupnu procenu obezvređenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)****2.6.3. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća**

Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća su finansijska sredstva sa fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja mogu da se utvrde i sa fiksnim dospećem, za koje Banka ima pozitivnu nameru i sposobnosti da ih drži do dospeća. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća sastoje se od eskontovanih menica preduzeća i obveznica Trezora Republike Srbije.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti koje se drže do dospeća evidentiraju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravke vrednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvređenja. Amortizovana vrednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovini, kao i naknade koje su sastavni deo ugovorene kamatne stope, u toku perioda dospeća.

Banka vrši individualnu procenu da bi utvrdila da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća. Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do obezvređenja, iznos gubitka usled obezvređenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti ulaganja i sadašnje vrednosti očekivanih tokova gotovine eskontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja i iskazuje se u bilansu uspeha kao rashod indirektnih otpisa plasmana (Napomena 12).

Ukoliko, u narednoj godini, dođe do smanjenja iznosa procenjenog obezvređenja kao posledica nekog događaja koji je usledio nakon priznavanja obezvređenja, svaki iznos obezvređenja koji je prethodno priznat se umanjuje i efekti se evidentiraju u korist bilansa uspeha.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju se u okviru prihoda od kamata. Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspeha tokom perioda trajanja instrumenta.

2.6.4. Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju

Hartije od vrednosti koje su namenjene da se drže na neodređeni vremenski period, a koje mogu biti prodane usled potrebe za obezbeđenjem likvidnosti ili izmena u kamatnim stopama, kursevima stranih valuta ili cena kapitala, klasifikuju se kao "hartije od vrednosti raspoložive za prodaju". Hartije od vrednosti sastoje se od instrumenata kapitala banaka i drugih pravnih lica i drugih hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju.

Nakon inicijalnog priznavanja, hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednosti hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se hartija od vrednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrednosti nije trajno obezvređena.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)****2.6.4. Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju (Nastavak)**

Kada se hartije od vrednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanjuje vrednost, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u bilansu uspeha.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu izuzeta su od vrednovanja po tržišnoj vrednosti i iskazana su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja.

Dividende stečene tokom držanja finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju su uključene u prihode od dividendi i učešća u kapitalu kada je nastalo pravo na priliv po osnovu dividendi.

Dobici i gubici po osnovu prodaje ovih hartija od vrednosti evidentiraju se u bilansu uspeha, u okviru dobitaka, odnosno gubitaka po osnovu prodaje hartija od vrednosti. Pored toga, imparitetni gubici na hartijama od vrednosti raspoloživim za prodaju, koji se ne mogu smatrati privremenim, evidentiraju se preko bilansa uspeha.

2.6.5. Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se prvobitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

2.6.6. Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

2.7. Prebijanje finansijskih instrumenta

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju i njihov neto efekat se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

2.8. Derivati

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

Banka sa svojim komitentima ugovara valutnu klauzulu. Valutna klauzula predstavlja ugrađeni derivat koji se ne evidentira odvojeno od osnovnog ugovora, s obzirom da su ekonomske karakteristike i rizici ugrađenog derivata usko povezani sa osnovnim ugovorom. Dobici/gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha kao prihodi/rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza (Napomena 16).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.9. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki**

Posebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki se utvrđuje u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013 i 113/2013).

Ukupna potraživanja od jednog dužnika (bilansna aktiva i vanbilansne stavke koje se klasifikuju) klasifikuju se u kategorije A, B, V G i D, na osnovu kriterijuma blagovremenosti, odnosno docnje u izmirivanju obaveza prema Banci, na osnovu procene njegovog finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti i na osnovu kvaliteta pribavljenih sredstava obezbeđenja. Sva potraživanja od istog dužnika klasifikuju se u jednu kategoriju, koja se određuje na osnovu potraživanja koje je najnepovoljnije klasifikovano, izuzev potraživanja koja su obezbeđena prvoklasnim ili adekvatnim sredstvom obezbeđenja.

Na osnovu klasifikacije potraživanja, a u skladu sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, rezerva za procenjene gubitke obračunava se na osnovicu za obračun ove rezerve primenom sledećih procenata: A - 0%, B - 2%, V - 15%, G - 30% i D - 100%.

Osnovicu za obračun rezerve za procenjene gubitke predstavlja bruto knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjena za: neiskorišćeni iznos okvirnih kredita i ostalih plasmana koje Banka može bezuslovno ili bez prethodne najave otkazati; 80% neiskorišćenog iznosa okvirnih i ostalih plasmana sa efektivnim rokom dospeća do godinu dana; 50% neiskorišćenog iznosa okvirnih i ostalih plasmana sa efektivnim rokom dospeća dužim od godinu dana i 50% vrednosti licitacionih i tenderskih garancija, garancija za dobro izvršenje posla, carinskih garancija i garancija za izmirenje obaveza, kao i činidbenih garancija.

Banka je svojim unutrašnjim aktom odredila kriterijume i metodologiju za utvrđivanje rezerve za procenjene gubitke u okviru procenata propisanih navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, na osnovu docnje dužnika u izmirenju obaveza, finansijskog položaja i analize poslovnih performansi dužnika, adekvatnosti tokova gotovine i instrumenata obezbeđenja plaćanja.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja zbir pozitivnih razlika između rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa gore navedenom odlukom i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na nivou dužnika, koja su u skladu sa računovodstvenom politikom Banke obelodanjenom u Napomeni 2.6.2. iskazana na teret rashoda u bilansu uspeha (Napomena 12).

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke za svrhe utvrđivanja pokazatelja adekvatnosti kapitala u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011 i 6/2013).

Ako je iznos ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama veći od iznosa rezerve za procenjene gubitke obračunatog na nivou dužnika, Banka nije obavezna da obračuna potrebnu rezervu za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama.

Banka je procenjeni iznos potrebne rezerve na dan 31. decembra 2013. godine obelodanila kao odbitnu stavku od kapitala (Napomena 46a).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.10. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novčana sredstva na računu Banke i računima blagajne (dinarske i devizne), čekovi i devizna sredstva na računima kod Narodne banke Srbije, domaćih i stranih banaka.

2.11. Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojima je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti, su priznate u bilansu stanja.

Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

Hartije od vrednosti koje je Banka stekla kupovinom od Narodne banke Srbije, uz ugovorenu obavezu ponovne prodaje, po osnovu Okvirnog ugovora o prodaji hartija od vrednosti sa obavezom kupovine tih hartija, na dan bilansa stanja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

2.12. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja

Građevinski objekti iskazani su po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Pozitivan efekat procene vrednosti građevinskih objekata iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke.

Zemljište je iskazano po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine.

Oprema, investicije u toku i nematerijalna ulaganja na dan 31. decembra 2013. godine su iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti. Nematerijalna ulaganja obuhvataju računovodstvene softvere i licencu.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja, primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva otpišu do rezidualne vrednosti u toku njihovog procenjenog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	1.27-5.9%
Kompjuterska oprema	25.0%
Nameštaj	10.0 - 15.0%
Motorna vozila	15.5%
Nematerijalna ulaganja	20.0%

Rezidualna vrednost sredstva je procenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Banka mogla ostvariti prodajom sredstva, umanjen za procenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog veka upotrebe. Rezidualna vrednost sredstva je nula ukoliko Banka očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog veka trajanja. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju i po potrebi koriguju na datum svakog bilansa stanja.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.12. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja (Nastavak)**

Obračun amortizacije osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

Godišnje stope amortizacije koje je Banka primenila pri obračunu amortizacije po godišnjem računu za 2013. godinu za svrhe finansijskog izveštavanja različite su od stopa amortizacije koje su propisane i koje se priznaju u poreskom bilansu Banke za svrhe utvrđivanja oporezive dobiti. Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004 i 99/2010), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 18c).

2.13. Obezvredjenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

2.14. Stalna sredstva namenjena prodaji

Banka klasifikuje stalna sredstva kao sredstva namenjena prodaji kada se njihova knjigovodstvena vrednost može nadoknaditi prevashodno kroz prodaju, a ne daljim korišćenjem. Stalna sredstva namenjena prodaji moraju da budu dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaje takve vrste imovine i njihova prodaja mora biti vrlo verovatna. Stalna sredstva namenjena prodaji se prikazuju u iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Banka ne amortizuje stalna sredstva dok su ona klasifikovana kao stalna sredstva namenjena prodaji.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.15. Naknade zaposlenima

a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog Fonda Republike Srbije. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, Banka je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Pored toga, Banka je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne prosečne mesečne zarade u Banci na svakih navršениh deset godina staža ostvarenog u Banci.

Dugoročna rezervisanja za otpremnine formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenim, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe, priznaju se u celini u periodu u kome nastanu.

Na dan 31. decembra 2013. godine, Banka je izvršila rezervisanje po osnovu otpremnina za odlazak u penziju po sledećim pretpostavkama:

Prosečan rast zarada za dati period	3% godišnje
Diskontna stopa	10%

c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove, niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2013. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.15. Naknade zaposlenima (Nastavak)***d) Učešće u dobiti*

Učešće zaposlenih u dobiti obračunava se i isplaćuje u skladu sa Odlukom Skupštine Banke, a na osnovu procene rukovodstva Banke o doprinosu svakog zaposlenog ostvarenju rezultata poslovanja.

2.16. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

2.17. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, ostalog kapitala, rezervi i neraspoređenog dobitka.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

Dobici i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju takođe se evidentiraju u okviru revalorizacionih rezervi (Napomena 2.6.4.).

2.18. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstava. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.18. Finansijske garancije (Nastavak)**

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

2.19. Porez na dobitak*a) Tekući porez na dobitak*

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013 i 108/2013) i podzakonskim aktima.

Porez na dobit obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim zakonom.

Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Godišnji poreski bilans se predaje u roku od 10 dana po isteku roka za podnošenje finansijskih izveštaja, odnosno do 10. marta naredne godine.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica obvezniku koji je razvrstan u veliko ili srednje pravno lice, a koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva u sopstvenom vlasništvu za obavljanje pretežne delatnosti priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje.

Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobitak iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina. U svakoj od godina perioda prvo se primenjuje poreski kredit po osnovu ulaganja iz te godine, a zatim se, do limita od 50% obračunatog poreza u tom poreskom periodu, primenjuju preneti poreski krediti po redosledu ulaganja.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

b) Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Za obračun iznosa odloženog poreza korišćena je stopa od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja, i iznosa iskazanih za svrhe izveštavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.19. Porez na dobitak (Nastavak)***b) Odloženi porezi (Nastavak)*

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije osnovnih sredstava i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, koji se evidentira direktno u kapital, odnosno revalorizacione rezerve (Napomena 18c).

c) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda (Napomena 15).

2.20. Zarada po akciji

Banka izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

2.21. Poslovi u ime i za račun trećih lica i vanposlovna sredstva

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja sa naknadom, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 37). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik. Vanposlovna sredstva koja se sastoje od potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih kredita za stambenu izgradnju, iskazana su u okviru plasmani komitentima, a izvori ovih sredstava u okviru ostalog kapitala.

2.22. Informacije po segmentima

Poslovni segment predstavlja deo imovine i poslovnih aktivnosti koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima. Banka najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije. Koncentracija plasmana i rezultati po segmentima je prikazana u Napomeni 48.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka procenjuje, na svaki izveštajni datum, da li postoji objektivni dokaz da je vrednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena (obezvređena). Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređena i gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivni dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena (videti Napomenu 2.6.).

Kada je reč o proceni gubitaka zbog umanjenja vrednosti kredita, Banka vrši pregled kreditnog portfolia najmanje kvartalno u cilju procene umanjenja njihove vrednosti. U procesu utvrđivanja da li u bilans uspeha treba uneti gubitak zbog umanjenja vrednosti, Banka prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju merljivo smanjenje u procenjenim budućim novčanim tokovima od kreditnog portfolia pre smanjenja koja se mogu identifikovati na pojedinačnim kreditima u portfoliu.

Ovi dokazi mogu uključivati raspoložive podatke koji ukazuju na nepovoljne promene u statusu dužnika u pogledu plaćanja obaveze prema Banci, ili na nacionalne ili lokalne okolnosti koje imaju veze sa negativnim uticajima na aktivu Banke.

Rukovodstvo Banke vrši procene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima po kreditima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrednosti sličnom onom kreditnom portfoliu koji je postojao u vreme planiranja budućih novčanih tokova. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)**(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata**

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele. Kada tržišni inputi nisu dostupni, određuju se procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene odlikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

(c) Obezvredenje učešća u kapitalu

Banka smatra učešća u kapitalu raspoloživa za prodaju obezvređenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno smanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Uticao svake promene u navedenim pretpostavkama može imati značajan uticaj na finansijski položaj Banke, kao i na rezultate njenog poslovanja. Primera radi: ukoliko bi Banka smanjila koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava za 1%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od 654 hiljada dinara.

(e) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)**(f) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova**

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnjenja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

(g) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 18c).

(h) Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 2.15b uz finansijske izveštaje.

Ukoliko bi korišćena diskontna stopa bila viša za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi manja za 719 hiljada dinara, a ukoliko bi se primenila diskontna stopa niža za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi veća za iznos od 848 hiljada dinara, u odnosu na navedena rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2013. godine.

Ukoliko bi korišćena diskontna stopa bila viša za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za jubilarne nagrade bila bi manja za 312 hiljada dinara, a ukoliko bi se primenila diskontna stopa niža za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za jubilarne nagrade bila bi veća za iznos od 357 hiljada dinara, u odnosu na navedena rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2013. godine.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizicima je povereno Upravnom odboru, Odboru za praćenje poslovanja banke, Izvršnom odboru, Kreditnom odboru i Odboru za upravljanje aktivom i pasivom čije su nadležnosti utvrđene propisima Narodne banke Srbije, Statutom i drugim aktima banke, i koji zajednički formiraju principe i metodologije procene rizika na bazi eksternih i internih odluka i praćenja kvaliteta ekonomije i kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno, preduzimanjem drugih aktivnosti u Banci za minimiziranje rizika. Procedure upravljanja rizicima Banke definisane su politikama upravljanja bankarskim rizicima usvojenim od strane Upravnog odbora Banke.

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti. Radi primene posebnog i jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Banke, Banka je formirala Odeljenje upravljanje rizicima.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima zajednički formiraju principe i metodologiju upravljanja rizicima na bazi:

- eksternih propisa i odluka koje donose zakonodavna tela, a najveći delom, Narodna banka Srbije;
- internih procedura vezanih za utvrđivanje i praćenje kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno za donošenje odluka; i
- preduzimanje drugih aktivnosti usmerenih ka minimiziranju rizika u poslovanju Banke.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivo rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima. Postoje definisani postupci za postupanje u slučaju probijanja limita.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika. Pored toga, uvođenje novih proizvoda i usluga praćeno je potrebnim tržišnim i ekonomskim analizama u cilju optimizacije odnosa prihoda i troškova za procenjeni realni rizik.

Upravni odbor Banke je za svaku vrstu rizika doneo politike i metodologije, a Izvršni odbor procedure kojima su utvrđeni načini i procesi identifikovanja, merenja, ublažavanja i praćenje rizika. Odeljenje upravljanja rizicima i druge stručne službe u Banci kontinuirano prate indikatore i pokazatelje pojedinih kategorija rizika, njihovu usklađenost sa propisanim, odnosno prihvatljivim nivoom, potencijalni uticaj očekivanih promena u uslovima (zakonske promene, tržišni uticaji i drugo) na visinu izloženosti Banke, o čemu redovno izveštavaju Upravni odbor, Odbor za praćenje poslovanja, Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i druge nadležne organe Banke. Izvršni odbor predlaže Upravnom odboru politike, metodologije i smernice za upravljanje svim identifikovanim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**4.1. Kreditni rizik**

Kreditni rizik predstavlja rizik da korisnik kredita neće moći u potpunosti ili delimično da izmiri svoje dospele obaveze prema Banci u ugovorenim rokovima. Kreditni rizik primarno proističe iz aktivnosti kreditiranja, ali takođe i drugih transakcija koje uključuju bilansne i vanbilansne stavke, kao što su preuzete neopozive obaveze. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku.

Konzervativan pristup upravljanju kreditnim rizicima ogleda se u strogom poštovanju zakonske regulative, isprawkama vrednosti i rezervisanjima koja Banka formira za gubitke usled kreditnog rizika, kao i u održavanju stope adekvatnosti kapitala značajno iznad zakonski propisanog minimuma (12%).

Odobrovanjem kredita Banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja mogućnost da korisnik kredita postane nesposoban da u potpunosti podmiri obaveze o dospeću. Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija.

Odluke o odobravanju kreditnih izloženosti donosi Kreditni odbor ili Izvršni odbor Banke u zavisnosti od visine plasmana. Banka je usvojila limite do kojih svaki od navedenih odbora može donositi odluke. Odluku o kreditnom izlaganju preko nivoa limita odobravanja donosi Upravni odbor Banke.

Kreditni odbor Banke ima odgovornost za primenu procedura i politika koje osiguravaju da svako izlaganje je prethodno odobreno, procenjeno i kontrolisano. Svi krediti su prethodno pojedinačno procenjeni i odobreni od stručnih službi i Odeljenja upravljanja rizicima, a krediti preko usvojenog limita se odobravaju od strane Izvršnog odbora Banke. Kreditni odbor redovno izveštava Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o svojim aktivnostima.

Banka redovno prati rizike i proverava ih najmanje jednom kvartalno ili češće po potrebi. Banka upravlja kreditnim rizikom putem redovnih analiza sposobnosti zajmoprimaoca i potencijalnih zajmoprimaoca da ispune svoje obaveze otplate kamate i glavnice, odnosno, utvrđivanjem limita koncentracije na pojedinačnom i portfolio nivou prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se izveštavaju nadležni odbori Banke.

Banka takođe upravlja kreditnim rizikom i prihvatanjem adekvatnih instrumenata obezbeđenja otplate kredita, formiranjem ispravki vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, rezervi za procenjene gubitke, kao i utvrđivanjem adekvatne cene koja pokriva rizik plasmana.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**4.1. Kreditni rizik (Nastavak)**

Banka profesionalno primenjuje niz mera u cilju upravljanja kreditnim rizicima, ublažavanja i kontrole tog rizika u odnosima sa ugovornim stranama, uključujući:

- stroge kriterijume selekcije;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja kredita;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Banka utvrđuje potrebnu rezervu za procenjene gubitke na osnovu izvršene klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke. Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja odbačenu stavku od kapitala Banke utvrđenog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kreditna politika

Kreditna politika Banke sadrži osnovna opredeljenja, principe i kriterijume koje Banka primenjuje u svom poslovanju u nameri da obezbedi rentabilno poslovanje uz visoku likvidnost i jačanje konkurentne pozicije na finansijskom tržištu. Plasmani Banke usmeravaju se prvenstveno onim klijentima sa kojima Banka ima trajan poslovni odnos pod uslovom da se obezbeđuje maksimalna sigurnost i rentabilnost plasmana.

Banka odobrava kratkoročne i dugoročne kredite, okvirne kreditne aranžmane i sporazume o poslovnoj saradnji i druge proizvode pravnim licima koji uključuju kredite za likvidnost, investicione kredite, kredite za obrtna sredstva. Najveći segment kreditnog portfolija Banke predstavljaju kreditne izloženosti preduzećima. Banka odobrava obezbeđene i neobezbeđene kreditne plasmane, u zavisnosti od procene prirode poslovnih aktivnosti klijenta, finansijske situacije klijenta, načina otplate kredita, kao i usklađenosti ukupne izloženosti Banke sa usvojenim limitima.

Banka odobrava različite vrste kreditnih proizvoda stanovništvu. U cilju procene nivoa izloženosti koje Banke smatra prihvatljivim da odobri Banka utvrđuje kreditnu sposobnost klijenta i vrednost sredstva obezbeđenja po kreditu ukoliko se radi o obezbeđenim kreditima. Banka je razvila scoring sistem za fizička lica na osnovu kojeg se procenjuje rizik kreditnog izlaganja Banke fizičkim licima.

Preuzete obaveze kreditiranja

Osnovna svrha ovih instrumenata je osiguranje raspoloživosti sredstava prema potrebama klijenata. Garancije i odobreni akreditivi su neopoziva jemstva da će Banka izvršiti isplatu u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obaveze prema trećim stranama i predstavljaju jednaki kreditni rizik kao i krediti. Preuzete obaveze kreditiranja predstavljaju neiskorišćene delove odobrenih kreditnih okvira (revolving krediti i kreditne kartice), garancije ili akreditive, kao i ostale oblike jemstva. Obzirom da je kreditni rizik povezan s preuzetim neopozivim obavezama kreditiranja, Banka je potencijalno izložena gubitku u iznosu jednakom ukupnim neiskorišćenim sredstvima. Međutim, očekivani iznos gubitka je manji od ukupnog iznosa neiskorišćenih odobrenih sredstava jer je većina preuzetih obaveza za kreditiranje povezana s održavanjem specifičnih kreditnih standarda od strane klijenata. Banka prati period do dospeća preuzetih obaveza kreditiranja jer navedene dugoročne obaveze predstavljaju veći kreditni rizik od kratkoročnih.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**4.1. Kreditni rizik (Nastavak)***Sredstva obezbeđenja*

Banka ima usvojene politike i limite koji definišu minimalni nivo sredstava obezbeđenja u odnosu na visinu kreditnog izlaganja. Iznos i vrsta sredstva obezbeđenja utvrđuje se u zavisnosti od procenjenog kreditnog rizika svakog zajmotražioca. Kao standardni instrumenti obezbeđenja uzimaju se ugovorno ovlašćenje i menice klijenata, a dodatno se ugovaraju hipoteke na nepokretnosti, zaloge na pokretnoj imovini, novčani kolateral, garancije drugih banaka i/ili pravnih lica, zaloga na hartijama od vrednosti. Banka uobičajeno ne zahteva kolateral za kredite i izlaganja prema drugim bankama.

Politika utvrđivanja fer vrednosti kolaterala predviđa da se koriste tržišne cene u slučajevima gde je to moguće, a da se za ostale kolaterale, ukoliko su primenjive, koriste metode vrednovanja. Prilikom odobravanja kredita i drugih izlaganja Banka zahteva pribavljanje nezavisne procene vrednosti kolaterala (nekretnine, opreme i sl.) od strane ovlašćenog procenitelja i mišljenja stručne službe nadležne za pravne poslove o validnosti dokumentacije i mogućnosti uspostavljanja sredstva obezbeđenja. Banka vrši redovnu procenu vrednosti kolatarala najmanje jednom godišnje i vanredno kada se na osnovu eksternih informacija procenjuje da je došlo do obezvređenja potraživanja ili do poremećaja na tržištu koji mogu imati uticaja na vrednost kolaterala. Banka redovno zahteva nezavisnu procenu vrednosti kolaterala najmanje jednom u periodu od tri godine u skladu sa važećom regulativom. Banka u slučaju neizmirenja obaveza klijenata vrši realizaciju sredstva obezbeđenja i prilive po tom osnovu koristi za smanjenje obaveza klijenata prema Banci.

Pregled vrsta kolaterala po kreditima i plasmanima Banke izloženim kreditnom riziku obelodanjen je u Napomeni 40h.

Procena obezvređenja

Banka periodično (najmanje tromesečno) tokom trajanja poslovnog odnosa procenjuje nadoknadivost, odnosno potencijalni gubitak svakog plasmana na osnovu čega utvrđuje ispravku vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanje za gubitke po vanbilansnim stavkama. Ispravka vrednosti, odnosno rezervisanje se vrši ukoliko postoje objektivni dokazi obezvređenja.

Objektivnim dokazom obezvređenja finansijskog instrumenta (kredita) smatra se saznanje o:

- Postojanju značajnih finansijskih teškoća klijenta;
- Stvarnom kršenju ugovornih obaveza, kao što je neizvršenje ili kašnjenje u otplati dospelih obaveza preko 90 dana na dan vršenja analize ili neispunjenje drugih ugovornih odredbi;
- Neophodnosti odobravanja ustupaka Banke u pogledu uslova izmirenja obaveza koje se odnose na probleme sa solventnošću klijenta, koje Banka u drugim okolnostima ne bi razmotrila, a čija je posledica smanjenje inicijalno ugovorenih obaveza;
- Visokoj verovatnoći bankrotstva, stečaja ili drugog oblika finansijskog restruktuiranja klijenta;
- Nestanku aktivnog tržišta za finansijsko sredstvo usled finansijskih teškoća;
- Priznavanju gubitaka za navedeni plasman u predhodnim periodima; i
- Istorijском trendu naplate potraživanja koji ukazuje da celokupni nominalni iznos portfolia potraživanja neće biti naplaćen.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja (Nastavak)

Procena nadoknadivosti odnosno obezvređenja vrši se u Odeljenju upravljanja rizicima. Procena obezvređenja vršena je u 2013. godini na pojedinačnoj i kolektivnoj osnovi.

Procena obezvređenja na pojedinačnom nivou vrši se u slučaju:

- Kašnjenja u izmirenju obaveza na dan analize preko 90 dana od inicijalnog datuma dospeća obaveze dužnika u materijalno značajnom iznosu,
- Otvorenog procesa stečaja, likvidacije ili neke vrste finansijskog restrukturiranja klijenta,
- Ekonomskih problema klijenta koji će po proceni verovatno rezultirati u nižoj naplati Banke od sume potraživanja,
- Informacija o blokadi računa dužnika preko 60 dana u kontinuitetu na dan analize;
- Početak realizacije sredstava obezbeđenja, osim u slučaju nematerijalnih sredstava obezbeđenja, kada se kod pružaoca zaštite (garantora, jemca, regresnog dužnika i sl.) ne evidentiraju indikatori objektivnog dokaza obezvređenja;
- Restruktuiranja potraživanja koje je posledica pogoršanja finansijskog stanja dužnika uz umanjenje roka vraćanja glavnice, kamate ili naknade.

Evidentirane ispravke vrednosti i rezervisanja za gubitke na bazi pojedinačne procene utvrđene su analizom postojećih informacija i događaja na osnovu kojih se može očekivati da plasmani neće biti u potpunosti nadoknadivi.

Procena obezvređenja kredita ili plasmana se vrši na osnovu faktora kao što su: finansijski položaj dužnika uključujući realističnu procenu, na osnovu finansijskih i poslovnih informacija, verovatnoće budućih novčanih tokova, kvaliteta i realizacione fer vrednosti kolaterala, troškova u vezi sa realizacijom kolaterala, očekivanih perioda za realizaciju kolaterala i urednosti u dosadašnjem servisiranju obaveza.

Restruktuiranje podrazumeva produženje perioda otplate kredita, uz odobrene poslovne planove i promene uslova otplate.

Za latentne rizike, procenjivanje i evidentiranje ispravke vrednosti vrši se na osnovu kolektivne procene portfolia sličnih potraživanja. Komponenta inherentnih gubitaka procenjuje se na osnovu analize istorijskih statističkih podataka u pogledu procenta plasmana kod kojih je evidentiran prelaz u status neizvršenja obaveza svakog segmenta portfolia, kao i drugih faktora kao što su stopa naplate po plasmanima evidentiranim u statusu neizvršenja obaveza, zemlja porekla dužnika po plasmanima i drugo.

Kolektivno procenjivanje je potrebno izvršiti ukoliko se objektivno može zaključiti da postoji dokaz postojanja merljivog umanjenja u očekivanim budućim tokovima gotovine u odnosu na originalnu vrednost glavnice za grupu potraživanja odnosno da portfolio u sebi sadrži potraživanja koja bi se morala pojedinačno ispraviti, ali se individualne stavke za evidentiranje ispravke vrednosti na pojedinačnom nivou ili izdvajanja u rezervisanja za gubitke još ne mogu identifikovati.

Potraživanja za koje ne postoje objektivni indikatori da su obezvređena, kao i ona za koje je na osnovu individualne procene utvrđeno da nisu obezvređena, uključuju se u grupe potraživanja (finansijskih sredstava) sa sličnim rizikom.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti

Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da o roku izvršava dospеле obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti priliva i odliva sredstava. Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Banke. Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za likvidnost i solventnost Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke obezbeđuje da Banka ima definisane sve potrebne sisteme i kontrole kako bi obezbedila neophodnu likvidnost.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspoložu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja - krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke. Ukoliko indikatori ranog upozorenja pokazuju negativne tendencije, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan da razmotri da li su vrednosti pokazatelja takve da ukazuju na krizu i u zavisnosti od procene intenziteta i roka trajanja poremećaja, utvrđuje korektivne mere kojima će se uticati na poboljšanje likvidnosti. Ukoliko se proceni da su poremećaji takvi da ukazuju na nastupajuću krizu likvidnosti, Izvršni odbor odlučuje o potrebi za proglašavanjem krize likvidnosti i formiranjem Kriznog tima. U toku krize likvidnosti Krizni tim za upravljanje likvidnošću ima ključnu ulogu i odgovornost u planiranju, upravljanju, koordiniranju i davanju zadataka u kriznim situacijama na nivou Banke.

Banka je izložena dnevnim obavezama za dostupnim novčanim sredstvima iz transakcionih depozita, tekućih računa, dospelih depozita i povlačenja kredita. Banka nema potrebu da zadržava novčana sredstva da bi izašla u susret svim ovim potrebama, procenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvideti. Usaglašena i kontrolisana neusaglašenost dospeća i obaveza su fundamentalne za upravljanje likvidnošću. Nije uobičajeno da se uvek i u potpunosti usaglase, obzirom da se poslovne transakcije često vrše na neodređeni period i da su različite vrste. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar razlog da rukovodstvo veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

Kod upravljanja strukturnim rizicima Banka posebnu pažnju pridaje riziku likvidnosti i kamatnom riziku u delu bilansa koji se ne vrednuje po fer vrednosti. Upravljanje rizikom likvidnosti bazira se na održavanju potrebnih rezervi likvidnosti, poštovanju strukturnih limita i propisanim postupcima u slučaju nastupanja krize likvidnosti. Banka kontinuirano drži adekvatan nivo sredstava vezanih u plasmanima koji se mogu lako konvertovati u gotovinu u slučaju nepredviđenih potreba.

Likvidnost potrebna za plaćanje iznosa po izdatim garancijama i akreditivima na poziv je značajno manja od iznosa preuzetih obaveza jer Banka u pravilu ne očekuje da treća strana povuče iznose prema sklopljenim ugovorima. Ukupni ugovoreni iznos preuzetih obaveza kreditiranja na dan bilansa ne predstavlja nužno buduće potrebne novčane tokove, jer će mnoge od preuzetih obaveza isteći ili biti raskinute bez potrebe njihovog finansiranja.

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije. Izloženost Banke riziku likvidnosti prikazana je u Napomeni 41.

4.3. Tržišni rizici

Banka preuzima tržišne rizike koji predstavljaju rizike fluktuacije u novčanim tokovima finansijskih instrumenata usled promena faktora tržišnih rizika, koji obuhvataju promene deviznih kurseva, cena finansijskih instrumenata i dr.

Banka sve svoje aktivnosti rapoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti. Fer vrednošću se smatra cena na zatvaranju trgovanja kotirana od strane berze ili data provider-a. Ukoliko Banka ne može vrednost pozicija da iskaže po fer vrednosti Banka koristi alternativne metode za vrednovanje. Bankarska knjiga primarno obuhvata sredstva i obaveze iz aktivnosti komercijalnog bankarstva i poslovanja sa stanovništvom.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija

VaR predstavlja statistički zasnovanu procenu potencijalnog gubitka na trenutnom portfoliju koji proizilazi iz negativnih efekata promena cena na tržištu. On iskazuje maksimalni neočekivani gubitak, sa definisanim nivoom pouzdanosti u definisanom periodu vremena.

U pogledu tržišnih rizika pozicija u knjizi trgovanja Banka primenjuje period predviđanja 10 dana i podrazumeva da kretanja na tržištu u periodu predviđanja neće odstupati od uočenih trendova na osnovu podataka o kretanjima na tržištu u prethodnom periodu od 250 radnih (trgovačkih) dana. Kvalitet VaR modela se kontinuirano ispituje kroz proces testiranja unazad uz evidenciju izuzetaka i ispitivanje razloga, kao i sprovođenje redovne interne validacije modela.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

Obzirom da VaR ne predstavlja maksimalni mogući gubitak, Banka primenjuje i stres testove koji kvantifikuju izloženost ekstremnijim tržišnim kretanjima u odnosu na normalne, prikazane u VaR vrednostima. Oni omogućavaju sagledavanje širokog spektra mogućih ishoda radi percepcije slabih tačaka Banke. Scenariji su okrenuti predviđanju budućih promena na makro nivou i sastoje se od različitih kombinacija potencijalnih tržišnih događaja koji odlikavaju verovatna buduća kretanja na tržištu.

a) Devizni rizik

Devizni rizik podrazumeva izloženost Banke riziku promene kursa stranih valuta u slučaju neuravnotežene devizne pozicije kao i u slučaju neuravnotežene pozicije pojedinačnih valuta.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kursa i kursa stranih valuta u odnosu na dinar kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost klijenata da vraćaju kredite u deviznom znaku.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kursa na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

U upravljanju deviznim rizikom Banka teži:

- kontinuiranom održavanju usklađenosti likvidnih sredstava u dinarima i drugim valutama, na način da Banka izvršava svoje obaveze i finansira poslovanje u normalnim uslovima, s tim da ima definisane aktivnosti za vanredne okolnosti u slučaju krize likvidnosti;
- predviđanju potreba Banke za likvidnim sredstvima u svakoj od vodećih valuta, kako bi se izbegle situacije u kojima je neophodna hitna konverzija jedne valute u drugu, po visokoj ceni;
- praćenju ekonomskih trendova i tržišnih kretanja koja mogu imati za posledicu nepovoljna kretanja deviznog kursa i adekvatno usklađivanje stanja pojedinačnih valuta;
- konstantnoj zaštiti reputacije Banke kao pouzdane i profesionalne institucije, uz održavanje finansijskog potencijala i sposobnosti da odoli potresima na tržištu;
- usklađenosti poslovanja sa propisanim uslovima.

Merenje, praćenje i kontrola deviznog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz najznačajnijih promenljivih veličina:

- makroekonomsko okruženje;
- promene kamatnih stopa na finansijskim tržištima, za svaku valutu pojedinačno;
- promene deviznih kursa u međusobnim odnosima vodećih valuta od značaja za Banku;
- strukturu sredstava i obaveza u svakoj valuti pojedinačno i međusobnu uskladenost u različitim valutama;
- procenu potražnje za kreditima i depozitima po svakoj valuti pojedinačno;
- tržišne mogućnosti za devizne usluge;
- komparativne trendove.

Banka, pored praćenja usklađenosti pokazatelja deviznog rizika na dnevnom nivou, takođe vrši i praćenje vrednosti pod rizikom (Value at Risk - VaR) deviznog rizika koji se nalazi u bilansima Banke radi sagledavanja neočekivanih gubitaka pod normalnim uslovima na tržištu. Banka takođe, radi sagledavanja uticaja ekstremnih kretanja na tržištu vrši ispitivanja stresnih scenarija promena na tržištu i njihov uticaj na izloženost Banke deviznom riziku.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**4.3. Tržišni rizici (Nastavak)****a) Devizni rizik (Nastavak)**

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke. Sistem limita obezbeđuje granice za nivo prihvatljivog deviznog rizika za Banku i osigurava da prelazak limita bude evidentiran i razmatran od strane nadležnih tela u Banci.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom najmanje jednom nedeljno na redovnim sednicama, a po potrebi i na vanrednim sednicama upravlja deviznim rizikom na bazi kupoprodaje deviza od strane komitenata, kao i plana plasiranja sredstava od strane kreditnog odeljenja, a za koje je planirano ugovaranje valutne klauzule kao instrumenta zaštite. Na bazi ovih informacija Odbor donosi odluke o kupovini ili prodaji deviza, kao i o arbitražama deviza radi upravljanja dugim ili kratkim pozicijama u pojedinim valutama.

Izloženost Banke riziku od promena kurseva stranih valuta prikazana je u Napomeni 43.

b) Cenovni rizik

Cenovni rizik je rizik fluktuacije tržišnih cena hartija od vrednosti, koje će uticati na fer vrednost ulaganja i ostalih izvedenih finansijskih instrumenata. Primarna izloženost Banke cenovnom riziku, proizlazi iz portfolia plasmana koji su raspoloživi za prodaju. Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom.

Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija.

Banka je izložena cenovnom riziku kroz promene u cenama hartija od vrednosti u koje je plasirala sredstva radi ostvarivanja dobiti iz razlike u cenama.

Politika Banke je da ograniči maksimalni očekivani gubitak u kratkim vremenskim periodima posmatranja, a radi maksimizacije prinosa na plasmane izložene cenovnom riziku.

Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjena za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanja.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**4.3. Tržišni rizici (Nastavak)****b) Cenovni rizik (Nastavak)**

Ispitivanje stresnih udara podrazumeva dve grupe testova:

- Analiza scenarija (kombinacija stresnih udara koji proizvode maksimalni gubitak - najgori scenarioa),
- Analiza stresnih udara (analiziranje značajne promene jednog od faktora rizika koji utiču na VaR i potencijalni gubitak)

Primena scenarija koje je Banka predefinisala podrazumeva revaluaciju portfolija, odnosno utvrđivanje potencijalnih dobitaka ili gubitaka, kao i mera rizika (VaR) nakon analiziranih promena vrednosti faktora.

Izloženost Banke cenovnom riziku prikazana je u Napomeni 44.

4.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi

Rizik od promene kamatnih stopa nastaje usled mogućnosti da će promene kamatnih stopa uticati na buduću vrednost finansijskih instrumenata koji se vode u bankarskoj knjizi Banke. Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine, a što je rezultat neslaganja rokova dospeća sredstava i obaveza na koje su ugovorene fiksne kamatne stope, odnosno rokova promene kamatnih stopa sredstva i obaveza na koje su ugovorene promenjive kamatne stope.

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije prati se na nivou Odbora za upravljanje aktivom i pasivom čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita. S obzirom na okruženje i okolnosti u kojima posluje, Banka primenjuje konzervativan i ekonomičan pristup u upravljanju kamatnim rizikom.

Banka je izložena raznim oblicima kamatnog rizika, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa, deluju na njen finansijski položaj i tok gotovine. Kamatne marže mogu da se povećaju kao rezultat ovih promena, ali u isto vreme mogu da se smanje i izazovu gubitak u slučaju neočekivanih kretanja.

Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi definiše da se kamatne stope utvrđuju na različitom nivou u zavisnosti od rizika plasmana, roka plasiranja, sredstava obezbeđenja uredne otplate kredita, dinarskog ili deviznog iskaza kredita i slično.

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje nematerijalno značajan. Sredstva i obaveze u Napomeni 43a su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu. Sagledavanje izloženosti Banke kamatnom riziku u aktivnostima koje se evidentiraju u bankarskoj knjizi, vrši se kroz analizu uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i vrednost kapitala Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promene kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, obzirom na mesečno usklađivanje kamate kod većine kredita i depozita.

Kod upravljanja kamatnim rizikom Banka određuje prihvatljivu izloženost u pogledu osetljivosti neto prihoda od kamata (perspektiva zarade) i osetljivosti ekonomske vrednosti kapitala (perspektiva ekonomske vrednosti).

Operativne mere za upravljanje kamatnim rizikom koje Banka primenjuje, obuhvataju definisanje:

- raspona između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa;
- minimalne i optimalne kamatne marže;
- reperne kamatne stope; i
- izmene strukture kamatno osetljive aktive i pasive.

Pregled kamatnih stopa na godišnjem nivou koje je Banka ugovarala za osnovne finansijske instrumente u 2013. godini dat je u sledećoj tabeli:

	<u>U dinarima</u>	<u>U stranoj valuti</u>
Aktiva		
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	2.50%	-
Oročeni depoziti kod inostranih banaka (USD)	-	0,08%-0,25%
Oročeni depoziti kod domaćih banaka (EUR)		0,20%-0,35%
Oročeni depoziti kod domaćih banaka (RSD)	6,8%-9,5%	-
Deponovani višak likvidnih sredstava	7,0-9,25%	-
Kredit plasirani komitentima do jedne godine	10,03%-29,84%	12,01%-14,02%
Kredit plasirani komitentima preko jedne godine	14.5%-17%	5%-14,02%
Eskont faktura	8,73%-23,87%	8,73%-14,03%
Eskont menica	22,42%-28,32%	-
Pasiva		
Transakcioni depoziti stanovništva	2,5% pa	0.1%-1.0% pa
Transakcioni depoziti pravnih lica	1.5%-2.5% pa	-
Oročeni depoziti banaka do jedne godine	7%-10.5% pa	0.8%-4.8% pa
Oročeni depoziti stanovništva do jedne godine	6,0%-11,75%	1,5%-4,1%
Oročeni depoziti pravnih lica do jedne godine	-	0,75%-1,5%
Oročeni depoziti pravnih lica preko jedne godine	-	2,5%-4,3%

Izloženost Banke riziku od promena kamatnih stopa prikazana je u Napomeni 42.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**4.5. Rizici koncentracije izloženosti banke**

U 2013. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita i ulaganjima u finansijsku i nefinansijsku imovinu, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Rizici koncentracije izloženosti Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

U skladu sa procedurama o upravljanju rizicima, utvrđuju se limiti, odnosno koncentracija plasmana po pojedinim licima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom, kao i agregatni limiti na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka ima definisane interne pokazatelje i limite izloženosti riziku koncentracije izloženosti i ovaj rizik procenjuje i u sklopu procena interne procene adekvatnosti kapitala Banke.

Upravni odbor navedenim merama nastoji da obezbedi usklađenost izloženosti Banke sa propisanim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema licu povezanom sa Bankom ne bude veća od 5% kapitala Banke, odnosno 25% kapitala Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

4.6. Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja banke, obuhvataju rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Odeljenje upravljanja rizicima prati ulaganja Banke i obaveštava Upravni odbor i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

4.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka vodi politiku upravljanja ovim rizikom na način da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene kategorizacije i utvrđivanjem limita izloženosti prema zemljama na osnovu usvojenih merila rizičnosti, odnosno na osnovu utvrđenog rejtinga zemlje, kao i primenom prihvatljivih sredstava ublažavanja datog rizika.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**4.7. Rizik zemlje (Nastavak)**

Jedan od značajnih segmenata operativnog upravljanja rizikom zemlje predstavlja i utvrđivanje limita izlaganja Banke grupi zemalja i svakoj pojedinačnoj zemlji. Limit izloženosti se odnosi na sve transakcije sa kompanijama u ovoj zemlji. Limiti izloženosti se utvrđuju za sve zemlje kategorizovane prema internom sistemu kategorizacije koji je Banka razvila.

Izloženost Banke riziku zemlje prikazana je u Napomeni 45.

4.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnost upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Banka meri izloženost operativnom riziku u skladu sa zakonskim odredbama i odlukama Narodne banke Srbije. U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koja se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka upravlja operativnim rizikom na način da minimizira uticaj negativnih i neuspelih unutrašnjih procesa, ljudi i sistema ili spoljnih događaja na finansijski rezultat Banke. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

4.9. Upravljanje kapitalom

Banka je usvojila Strategiju upravljanja kapitalom koja predstavlja stalni proces utvrđivanja i održavanja visine i strukture kapitala najmanje na propisanom, odnosno odgovarajućem nivou, kao i jasno razumevanje realnih potreba Banke za kapitalom.

Strategija upravljanja kapitalom ima za primarni cilj obezbeđenje i održavanje nivoa i strukture regulatornog i internog kapitala koja može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi, kao i sve promene iznosa kapitala Banke.

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Banke za preuzimanje rizika i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**4.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)**

Planiranja kapitala Banke ima za cilj da se osigura adekvatan kapital pod promenjivim makroekonomskim uslovima, kao strategijski resurs, za podršku Banke u ostvarenju njenog strategijskog poslovnog plana. Planom kapitala, Banka konkretizuje i precizira sprovođenje strateških ciljeva i smernica za planiranje kapitala, te utvrđuje vremenski horizont za njihovo ostvarenje s obzirom na uticaj makroekonomskih faktora i promenu smera ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka da zadovoljava kapitalne zahteve u narednom periodu, relevantna ograničenja vezana za kapital, kao i opšti plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima.

Banka kontinuirano upravlja kapitalom kako bi ostvarila sledeće:

- obezbedila usaglašenost sa zahtevima u vezi sa kapitalom koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedila adekvatan nivo kapitala za nastavak poslovanja po načelu stalnosti poslovanja, i
- održala kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala Banke se prati mesečno od strane rukovodstva Banke. Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- Minimalni novčani iznos kapitala od EUR 10 miliona;
- Koeficijent adekvatnosti kapitala od 12%.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2011 i 6/2013), utvrđena je politika izračunavanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala i rizične aktive Banke.

Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala definisane ovom odlukom. Odbitne stavke oduzimaju se od osnovnog i dopunskog kapitala banke na sledeći način: 50% njihovog ukupnog iznosa oduzima se od osnovnog kapitala, a 50% njihovog ukupnog iznosa oduzima se od dopunskog kapitala.

Rizična aktiva predstavlja zbir ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnih zahteva za tržišne rizike i kapitalnog zahteva za operativni rizik utvrđenih na način propisan navedenom odlukom, pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala.

Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom koristi standardizovani pristup. Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

Vrednost pozicija bilansne aktive, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjene za ispravke vrednosti i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke. Vrednost vanbilansnih stavki, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih stavki umanjene za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke, koja je pomnožena odgovarajućim faktorima konverzije.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**4.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)**

Shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna da pored minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti Banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/ispоруke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke; i
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke.

Banka može deo iznosa potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama Banke tretirati kao odbitnu stavku od kapitala, umesto kao odbitnu stavku od osnovnog kapitala kako je propisano navedenom odlukom, i to:

- do 31. decembra 2012. godine - 75% tog iznosa; i
- do 31. decembra 2013. godine - 50% tog iznosa.

Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala i odbitnih stavki.

Osnovni kapital Banke čine sledeći elementi, umanjeni za elemente odbitnih stavki:

- uplaćeni akcionarski kapital Banke po osnovu običnih i preferencijalnih akcija banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija, iskazan po nominalnoj vrednosti;
- emisiona premija, odnosno iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti upisanih običnih i preferencijalnih akcija;
- sve vrste rezervi Banke formiranih na osnovnu odluke Skupštine, a na teret dobiti nakon njenog oporezivanja, izuzev rezervi iz dobiti za opšte bankarske rizike;
- dobit iz ranijih godina koja nije opterećena bilo kakvim budućim obavezama, a za koju je skupština Banke donela odluku da će biti raspoređena u okviru osnovnog kapitala,

Odbitne stavke od osnovnog kapitala su:

- gubici iz prethodnih godina;
- gubitak tekuće godine;
- nematerijalna ulaganja u vidu goodwill-a, licenci, patenata, zaštitnih znakova i koncesija vrednovanih po fer vrednosti u skladu sa MSFI/MRS;
- stečene sopstvene obične i prioritetne akcije Banke, osim prioritetnih kumulativnih akcija u iznosu njihove knjigovodstvene vrednosti (nominalna vrednost uvećana za emisionu premiju);
- obične i preferencijalne akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija, koje je Banka uzela u zalogu u iznosu vrednosti potraživanja obezbeđenih zalogom akcija, odnosno nominalne vrednosti akcija uzetih u zalogu uvećane za pripadajuću emisionu premiju, zavisno od toga koja je od ove dve vrednosti niža;

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

4.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

- regulatorna usklađivanja vrednosti u odnosu na međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI), odnosno međunarodne računovodstvene standarde (MRS):
 - nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju;
 - ostale neto negativne revalorizacione rezerve koje se ne odnose na odbitne stavke od osnovnog kapitala ili elemente koje se uključuju u dopunski I kapital Banke;
 - dobit po osnovu obaveza Banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog rejtinga banke i
 - iznos potrebne rezerve iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama Banke.

Dopunski kapital Banke čine sledeći elementi, umanjeni za odbitne stavke dopunskog kapitala:

- uplaćeni akcijski kapital po osnovu prioriternih kumulativnih akcija Banke iskazan u nominalnom iznosu,
- emisiona premija, odnosno iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti upisanih prioriternih kumulativnih akcija Banke;
- deo revalorizacione rezerve Banke koji se odnosi na efekte nastale po osnovu promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koja se u skladu sa MSFI/MRS, iskazuju u korist revalorizacionih rezervi umanjeње za efekte poreskih obaveza.

Odbitne stavke od dopunskog kapitala Banke su:

- stečene sopstvene prioritne kumulativne akcije u iznosu njihove knjigovodstvene vrednosti;
- potraživanja po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke koja su obezbeđena hibridnim instrumentom ili subordiniranom obavezom Banke do iznosa u kojem su ti instrumenti ili obaveze uključene u dopunski kapital;
- preferencijalne kumulativne akcije, koje je Banka uzela u zalogu u iznosu vrednosti potraživanja obezbeđenih zalogom akcija, odnosno nominalne vrednosti akcija uzetih u zalogu uvećane za pripadajuću emisionu premiju, zavisno od toga koja je od ove dve vrednosti niža.

Odbitne stavke od kapitala Banke su:

- direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno lica;
- ulaganja u hibridne instrumente i subordinirane obaveze drugih banaka i lica u finansijskom sektoru u kojima Banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala tih lica;
- ukupan iznos direktnih i indirektnih ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu do 10% njihovog kapitala, kao i ulaganja u njihove hibridne instrumente i subordinirane obaveze, koji prelazi 10% zbira osnovnog kapitala i dopunskog kapitala Banke;
- iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru;
- iznos izloženosti po osnovu slobodnih isporuka od 5 radnih dana posle drugog ugovorenog plaćanja ili isporuke do završetka transakcije;
- potraživanja i potencijalne obaveze od lica povezanih s Bankom koje je Banka ugovorila pod uslovima koji su povoljniji od uslova ugovorenih s drugim licima koja nisu povezana sa Bankom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**4.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)**

Kapitalni zahtevi za pokriće kreditnog, tržišnih i operativnog rizika i obračun pokazatelja adekvatnosti kapitala utvrđuju se u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke. Obračun zahteva za kapital za pokriće kreditnog rizika utvrđuje se na osnovu kreditnim rizikom ponderisane aktive.

Kreditnim rizikom ponderisana aktiva predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. Za potrebe obračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive, na pozicije bilansne aktive i vanbilansnih stavki primenjuju se prilagođavanja vrednosti tih pozicija ili odgovarajućih pondera, a kroz tehnike ublažavanja, čija je primena definisana Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kapitalni zahtev za tržišne rizike jednak je zbiru kapitalnih zahteva za poslovne aktivnosti iz knjige trgovanja, odnosno kapitalnog zahteva za cenovni rizik i kapitalnih zahteva za devizni rizik. Kapitalni zahtev za cenovni rizik se utvrđuje za pozicije u vidu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i to po osnovu opšteg i specifičnog rizika tih pozicija knjige trgovanja. Kapitalni zahtev za devizni rizik utvrđuje se na osnovu neto otvorene devizne pozicije Banke.

Banka sprovodi formalizovan i dokumentovan proces interne procene adekvatnosti kapitala, odnosno utvrđuje iznos i raspodelu internog kapitala. Postupak procenjivanja adekvatnosti internoga kapitala Banke je sastavni deo sistema upravljanja Bankom koji će na kontinuiranoj osnovi sprovoditi u skladu sa Strategijom i politikama za upravljanje rizicima, kao i Strategijom upravljanja kapitalom Banke. Uključuje redovno utvrđivanje, merenje i praćenje svih evidentiranih rizika koji mogu imati negativan uticaj na postizanje ciljeva Banke, uključujući strategiju upravljanja rizicima, politike upravljanja rizicima i u skladu sa tim sklonost za preuzimanje rizika.

Struktura ukupnog regulatornog kapitala Banke na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala prikazani su u Napomeni 46.

4.10. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Shodno tome, rukovodstvo Banke smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

4. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**4.10. Pravična (fer) vrednost (Nastavak)**

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja cenu na zatvaranju.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Banka primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene dilera za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze.

Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrednost svopa kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja.

Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkoročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovornih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Banci na raspolaganju za slične finansijske instrumente.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

4.11. Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Prihodi od kamata		
<i>Kredit i depoziti</i>		
Narodna banka Srbije	80,787	21,808
Domaće banke i druge finansijske organizacije	24,946	34,939
Strane banke	773	2,007
Preduzeća	431,279	342,503
Javni sektor	20	198
Stanovništvo	17,562	21,478
Ostalo	11,280	2,590
<i>Kamata na hartije od vrednosti i ostale plasmane</i>		
Repo poslovi i blagajnički zapisi	77,327	66,185
Eskont menica	104,120	148,529
Obveznice	28,995	42,922
Factoring	140,008	175,860
Ostalo	16,029	11,732
Ukupno	933,126	870,751
Rashodi od kamata		
Banke i druge finansijske institucije	15,285	8,708
Preduzeća	32,163	20,977
Javna preduzeća	55,712	9,324
Stanovništvo	63,659	67,495
Javni sektor	185	-
Strana lica	320	402
Strane banke	7,042	-
Drugi komitenti	15,436	29,914
Ukupno	189,802	136,820
Dobitak po osnovu kamata	743,324	733,931

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Prihodi od naknada i provizija		
- naknade za usluge platnog prometa (osim stanovništva)	29,245	30,945
- naknade po osnovu faktoringa	12,883	68,034
- naknade za izdate garancije i ostala jemstva	44,164	49,383
- naknade po poslovima sa stanovništvom	11,373	11,094
- ostale naknade za bankarske usluge	6,683	13,345
Ukupno	104,348	172,801

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (Nastavak)

	2013.	U hiljadama dinara 2012.
Rashodi naknada i provizija		
Naknade za usluge platnog prometa:		
- u zemlji	2,758	2,466
- u inostranstvu	5,042	7,429
Ostale naknade i provizije	12,463	5,018
Ukupno	20,263	14,913
Dobitak po osnovu naknada i provizija	84,085	157,888

7. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU PRODAJA HARTIJA OD VREDNOSTI PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2013.	U hiljadama dinara 2012.
Dobici od prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	202	223
Gubici od prodaje hartija od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-
Ukupno	202	223

8. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU PRODAJA HARTIJA OD VREDNOSTI KOJE SU RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU

	2013.	U hiljadama dinara 2012.
Dobici od prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	-	56,896
Gubici od prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju	(642)	(1,139)
Ukupno	(642)	55,757

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

9. NETO PRIHODI / (RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA

	2013.	U hiljadama dinara 2012.
Pozitivne kursne razlike	1,873,032	2,752,727
Negativne kursne razlike	(1,853,434)	(2,776,513)
Neto (rashodi) / prihodi od kursnih razlika	19,598	(23,786)

10. PRIHODI OD DIVIDENDI I UČEŠĆA

	2013.	U hiljadama dinara 2012.
Prihodi od dividendi	13,655	2,730
Ukupno	13,655	2,730

11. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2013.	U hiljadama dinara 2012.
Prihodi od zakupnina	15,477	15,859
Prihodi od sticanja imovine	114,321	-
Ostali prihodi	3,611	3,308
Ukupno	133,409	19,167

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

12. NETO PRIHODI /(RASHODI) PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA

a) Knjiženja na teret rezultata

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja		
<i>Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:</i>		
- potraživanja za kamatu i naknadu	111,031	28,467
- dati krediti i depoziti	535,716	294,814
- hartije od vrednosti	119,442	77,872
- ostali plasmani	264,211	205,405
- ostala sredstva	4,859	14,005
	1,035,259	620,563
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 32a)	38,902	50,107
Rashodi rezervisanja za penzije (Napomena 32b)	2,048	1,239
Rashodi rezervisanj za jubil.nagrade i bonuse (Napomena 32b)	-	261
	40,950	51,607
<i>Rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja:</i>		
Rashodi od povećanja obaveza rezervisanja za godišnje odmore	-	-
Rashodi indirektnih otpisa suspendovane kamate	-	3,009
	-	3,009
Ukupno	1,076,209	675,179
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja		
<i>Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:</i>		
- potraživanja za kamatu i naknadu	13,152	15,513
- dati krediti i depoziti	246,455	250,378
- hartije od vrednosti	72,681	78,889
- ostali plasmani	317,685	156,512
- ostala sredstva	4,310	17,535
	654,283	518,827
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 32a)	51,703	26,017
Prihodi od ukidanja rezervisanja za penzije	-	-
Prihodi od ukidanja rezervisanja za jubilarne nagrade i bonuse	10,147	-
	61,850	26,017
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa suspendovane kamate	-	-
Ukupno	716,133	544,844
Neto prihodi / (rashodi) po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	(360,076)	(130,335)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

12. NETO PRIHODI /(RASHODI) PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA (Nastavak)

b) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja finansijskih plasmana i rizične vanbilansne aktive u 2013. godini

	Gotovina i gotov. ekviv. (Nap. 19)	Kamate i naknade (Nap. 21)	Dati krediti i depoziti (Nap. 22)	Hartije od vrednosti (Nap. 23)	Učešća u kapitalu (Nap. 24)	Ostali plasmani (Nap. 25)	Ostala aktiva (Nap. 28)	U hiljadama dinara	
								Vanbilansna aktiva (Nap. 37)	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2013. godine	2,930	8,505	161,148	10,605	672	77,344	4	35,022	296,230
Nove ispravke u toku godine	4,256	111,031	535,716	119,442	585	264,211	19	38,902	1,074,162
Kursne razlike	(38)	187	327	1	-	539	-	75	1,091
Smanjenje obaveza	-	-	-	-	-	166,251	-	-	166,251
Ukidanje inidrektnih otpisa plasmana	(3,999)	(13,152)	(246,455)	(72,681)	(294)	(317,685)	(17)	(51,703)	(705,986)
Stanje na dan 31. decembar 2013. godine	3,149	106,571	450,736	57,367	963	190,660	6	22,296	831,748

	Gotovina i gotov. ekviv. (Nap. 19)	Kamate i naknade (Nap. 21)	Dati krediti i depoziti (Nap. 22)	Hartije od vrednosti (Nap. 23)	Učešća u kapitalu (Nap. 24)	Ostali plasmani (Nap. 25)	Ostala aktiva (Nap. 28)	U hiljadama dinara	
								Vanbilansna aktiva (Nap. 37)	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2012. godine	6,192	6,553	125,688	11,589	272	27,629	442	11,180	189,545
Nove ispravke u toku godine	13,496	28,467	294,814	77,872	448	205,405	61	50,107	670,670
Kursne razlike	200	351	6,244	33	-	822	30	(248)	7,432
Isknjižavanje ispravke vrednosti	-	(11,353)	(15,220)	-	-	-	-	-	(26,573)
Ukidanje inidrektnih otpisa plasmana	(16,958)	(15,513)	(250,378)	(78,889)	(48)	(156,512)	(529)	(26,017)	(544,844)
Stanje na dan 31. decembar 2012. godine	2,930	8,505	161,148	10,605	672	77,344	4	35,022	296,230

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

12. NETO PRIHODI /(RASHODI) PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA (Nastavak)

c) Rezerva za procenjene gubitke

Na osnovu kategorizacije plasmana utvrđene saglasno propisima Narodne banke Srbije (“NBS”) na dan 31. decembra 2012. godine utvrđena je rezerva za procenjene gubitke po osnovu ukupne izloženosti Banke kreditnom riziku.

U skladu sa Odlukom NBS o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 94/2011, 57/2012, 123/2012 i 43/2013), suma pozitivnih razlika iznosa rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa navedenom odlukom, i iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, koja su obračunata u skladu sa interno usvojenom metodologijom, na nivou dužnika predstavlja odbačenu stavku od kapitala Banke obračunatog u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 46/2011 i 6/2013).

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Obračunata rezerva za procenjene gubitke u skladu sa Odlukom NBS po osnovu:		
- bilansnih plasmana	2,698,619	1,292,408
- vanbilansnih stavki	259,729	239,921
	<u>2,958,348</u>	<u>1,532,329</u>
Ispravke vrednosti i rezervisanja obračunata u skladu sa internom metodologijom (MRS 39):		
- ispravka vrednosti bilansne aktive	809,452	261,208
- rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	22,296	35,022
	<u>831,748</u>	<u>296,230</u>
Potrebna rezerva za procenjene gubitke na dan 31. Decembra	<u><u>2,159,672</u></u>	<u><u>1,240,713</u></u>

Na dan 31. decembra 2013. godine, potrebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki, nakon umanjenja za ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, obračunata u skladu sa navedenom Odlukom NBS (Napomena 2.9.), iznosi 2,159,672 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 1,240,713 hiljade dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Troškovi neto zarada i naknada	229,543	259,281
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	82,766	87,610
Ostali lični troškovi	27,027	33,789
Troškovi neiskorišćenih godišnjih odmora	-	507
Ukupno	339,336	381,187

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Troškovi amortizacije:		
- osnovnih sredstava (Napomena 26)	37,110	40,838
- nematerijalnih ulaganja (Napomena 26)	4,246	3,999
Ukupno	41,356	44,837

15. OPERATIVNI I OSTALI POSLOVNI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	65,128	82,908
Usluge	48,195	54,110
Ostali nematerijalni troškovi	44,331	52,220
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	24,977	20,810
Materijal i energija	22,626	24,013
Troškovi reprezentacije	5,030	8,036
Premije osiguranja	11,758	10,433
Rashodi otpisa nenaplativih potraživanja	178	20,401
Ostali rashodi	25,367	27,211
Ukupno	247,590	300,142

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

16. PRIHODI OD PROMENE VREDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Prihodi od promene vrednosti plasmana		
Dobici po osnovu primene valutne klauzule na kredite i plasmane	45,858	137,244
Prihodi od promene vrednosti hartija od vrednosti	813	702
Prihodi od promene vrednosti obaveza	-	-
Prihodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	3	-
Prihodi od promene vrednosti derivata	-	738
Ukupno	46,674	138,684

17. RASHODI OD PROMENE VREDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Rashodi od promene vrednosti plasmana		
Gubici po osnovu primene valutne klauzule na kredite i plasmane	38,856	64,062
Rashodi od promene vrednosti hov-a	6,125	980
Rashodi od promene vrednosti obaveza	24	-
Rashodi od promene vrednosti forwarda	726	12
Ukupno	45,731	65,053
Neto prihodi /(rashodi) od promene vrednosti imovine i obaveza	943	73,631

18. POREZ NA DOBITAK

a) Komponente poreza na dobitak

Ukupan poreski rashod sastoji se od sledećih poreza:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Tekući porez	-	(4,918)
Odložen poreski prihod /(rashod)	675	1,286
Ukupno	675	(3,632)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

18. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	U hiljadama dinara	
	2013	2012
Dobitak pre oporezivanja	6,216	163,040
Porez na dobitak po stopi od 15%	932	16,304
Poreski efekti na odložene poreske prihode/rashode kroz BU	169	657
Poreski efekti rashodi koji se priznaju u poreskom bilansu	(466)	(8,587)
Poreski efekti rashodi koji se ne priznaju u poreskom bilansu	2,887	1,735
Poreski efekti na prihod od kamata po osnovu dužničkih HOV čiji je izdavalac RS, NBS ili lok.samouprava	(16,522)	-
Poreski efekti na prihode koji umanjiju poresku osnovicu	(1,522)	
Poreski efekti po osnovu dividendi	(2,048)	-273
Porez nakon umanjjenja poreske osnovice	(16,570)	9,836
	-	9,836
Umanjenje po osnovu ulaganja u osnovna sredstva	-	(4,918)
Obračunati porez	(16,570)	4,918
<i>Efektivna stopa poreza na dobitak</i>	<i>0.00%</i>	<i>3.02%</i>

c) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnove, kao i na privremene razlike nastale po osnovu revalorizacije osnovnih sredstava i promene fer vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju. Promene na odloženim poreskim obavezama u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Stanje na dan 1. Januara	53,314	38,494
Efekat privremenih razlika po osnovu amortizacije evidentiran u korist/(na teret) bilansa uspeha	(675)	(1,286)
Efekat privremenih razlika po osnovu revalorizacije evidentiran na teret revalorizacionih rezervi	37,068	16,106
Stanje na dan 31. decembra	89,707	53,314

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

19. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		
Tekući račun	566,622	281,433
Blagajna:		
- u dinarima	24,842	17,490
- u stranoj valuti	156,811	112,707
Devizni računi:		
- kod domaćih banaka	11,685	32,871
- kod stranih banaka	213,996	276,446
Stanje na dan 31. decembra	973,956	720,947
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12b)</i>	<i>(3,149)</i>	<i>(2,930)</i>
Stanje na dan 31. decembra	970,807	718,017

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012 107/2012. i 62/2013).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po propisanim stopama na dinarsku osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza (osim obaveza indeksiranih valutnom klauzulom) u prethodnom kalendarskom mesecu na svoj žiro račun.

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Izuzetno od ovoga, Banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordinirane obaveze za koje je Narodna banka Srbije utvrdila da su ispunjeni uslovi za njihovo uključivanje u dopunski kapital Banke; dinarske i devizne obaveze po osnovu sredstava koja banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno vlasnika tih sredstava ili neposredno uz uslov da se pri replasiranju tih sredstava poštuju dogovoreni principi kod utvrđivanja kamatnih marži; obaveze u dinarima i devizama po osnovu depozita, kredita i drugih sredstava primljenih iz inostranstva u periodu od 1. oktobra 2008. do 31. marta 2010. godine - i to do prvobitno utvrđenog roka dospeća tih obaveza, a najkasnije do 31. decembra 2014. godine; deo dinarskih depozita primljenih po poslovima u ime i za račun trećih lica, koji ne prelaze iznose plasmana odobrenih iz tih depozita; sredstva oročene dinarske štednje prikupljena u periodu od 31. oktobra do 8. novembra 2010. godine - i to do isteka perioda na koji je oročena ta štednja, pod uslovom da nije indeksirana deviznom klauzulom, kao i obaveze u dinarima i devizama po osnovu sredstava finansijske podrške koje je obezbedila Agencija za osiguranje depozita u skladu sa zakonom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

19. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI (Nastavak)

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 5% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2012. godina: 5%); i
- po stopi od 0% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2012. godina: 0%).

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu čini zbir:

- obračunate obavezne rezerve u dinarima;
- 32% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2012. godina: 32%); i
- 24% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2012. godina: 24%).

Dinarska protivvrednost obračunate obavezne rezerve u evrima utvrđuje se primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, tj. 17-tog u mesecu.

Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve.

Na dan 31. decembra 2013. godine obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je 535,634 hiljada dinara (31. decembar 2012. godine: 292,739 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u toku 2013. godine iznosila je 2.50% na godišnjem nivou (2012. godina: 2.50% godišnje).

Banka nije koristila navedena sredstva rezerve u svrhe održanja likvidnosti u toku 2013. godine.

20. OPOZIVI DEPOZITI I KREDITI

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Opozivi depoziti i krediti		
Obavezna rezerva u stranoj valuti	2,848,364	2,978,606
Depozitni viškovi likvidnih sredstava kod NBS	1,926,000	175,000
Potraživanja u dinarima od Narodne banke Srbije po repo transakcijama	1,653,300	-
Stanje na dan 31. decembra	6,427,664	3,153,606

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

20. OPOZIVI DEPOZITI I KREDITI (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012 107/2012 i 62/2013), Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarskom mesecu.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, na druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

Izuzetno od ovoga, Banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordinirane obaveze za koje je Narodna banka Srbije utvrdila da su ispunjeni uslovi za njihovo uključivanje u dopunski kapital Banke; dinarske obaveze po osnovu sredstava koja banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno vlasnika tih sredstava ili neposredno; obaveze u dinarima i devizama po osnovu depozita, kredita i drugih sredstava primljenih iz inostranstva u periodu od 1. oktobra 2008. do 31. marta 2010. godine - i to do prvobitno utvrđenog roka dospeća tih obaveza, a najkasnije do 31. decembra 2013. godine; sredstva oročene dinarske štednje prikupljena u periodu od 31. oktobra do 8. novembra 2010. godine - i to do isteka perioda na koji je oročena ta štednja, pod uslovom da nije indeksirana deviznom klauzulom, kao i obaveze u dinarima i devizama po osnovu sredstava finansijske podrške koje je obezbedila Agencija za osiguranje depozita u skladu sa zakonom.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 29% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana, a, izuzetno po stopi od 50% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2012. godina: 29%); i
- po stopi od 22% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana, a, izuzetno po stopi od 50% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2012. godina: 22%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu čini zbir:

- 68% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2012. godina: 68%); i
- 76% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2012. godina: 76%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

20. OPOZIVI DEPOZITI I KREDITI (Nastavak)

Izuzetno od ovoga, banke kod kojih bi, zbog izdvajanja devizne obavezne rezerve u evrima, pokazatelj deviznog rizika odstupao od onog koji je propisan Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizicima, mogu deviznu obaveznu rezervu izdvajati i u SAD dolarima. Prosečno dnevno stanje devizne obavezne rezerve izdvojene u SAD dolarima preračunava se u evre primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, odnosno 17-tog u mesecu.

Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve.

Za izračunavanje prosečnog dnevnog stanja izdvojene (dinarske i devizne) obavezne rezerve uzimaju se u obzir svi dani u obračunskom periodu.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

Na dan 31. decembra 2013. godine devizna obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije se u toku 2013. godine kretala u rasponu od 7.0% do 9.25% na godišnjem nivou. Kamatna stopa na repo transakcije sa blagajničkim zapisima Narodne banke Srbije se u toku 2013. kretala u rasponu od 7.66% do 9.95% na godišnjem nivou.

21. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU KAMATA, NAKNADA, PRODAJE, PROMENE FER VREDNOSTI DERIVATA

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
U dinarima:		
Banke	14,174	1,345
Preduzeća	315,147	49,527
Stanovništvo	1,880	2,448
Ostali komitenti	591	62
	331,792	53,382
U stranoj valuti:		
Preduzeća	7,091	314
Ostali komitenti	870	27
	7,961	341
Potraživanja po osnovu kamate i naknade, bruto	339,753	53,723
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12b)</i>	<i>(106,571)</i>	<i>(8,505)</i>
Stanje na dan 31. decembra	233,182	45,218

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

22. DATI KREDITI I DEPOZITI

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
U dinarima		
Domaće banke	1,076,248	501,702
Preduzeća	2,910,202	1,989,661
Stanovništvo	299,222	362,849
Ostalo	156,056	25,360
Ukupno	4,441,728	2,879,572
U stranoj valuti		
Domaće banke	-	-
Preduzeća	3,420	21,692
Depozit kod CRHOV-a	4,586	4,549
Strana lica	-	-
Ostalo	3,435	3,314
Ukupno	11,441	29,555
Dati krediti i depoziti bruto	4,453,169	2,909,126
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12b)	(450,736)	(161,148)
Stanje na dan 31. decembra	4,002,433	2,747,978

	2013.			2012.		
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
U dinarima						
Kreditni:						
- preduzećima	1,309,651	342,659	1,652,310	894,312	908,125	1,802,437
- drugim komitentima	136,347	8,842	145,189	11,702	15,194	26,896
- stanovništvu	9,967	285,229	295,197	8,112	345,963	354,075
- domaćim bankama	1,075,000	-	1,075,000	500,000	-	500,000
Dospela potraživanja	1,274,033	-	1,274,032	196,164	-	196,164
Ukupno	3,804,998	636,730	4,441,728	1,610,290	1,269,282	2,879,572
U stranoj valuti						
Domaće banke	-	-	-	-	-	-
Kreditni preduzećima	2,866	-	2,866	20,355	-	20,355
Stanovništvo	-	3,117	3,117	-	3,197	3,197
Dospela potraživanja	872	-	872	1,453	-	1,453
Ostali plasmani	4,586	-	4,586	4,549	-	4,549
Ukupno	8,324	3,117	11,441	26,357	3,197	29,554
Plasmani klijentima, bruto	3,813,322	639,847	4,453,169	1,636,647	1,272,479	2,909,126
<i>Minus:</i>						
Ispravka vrednosti	(430,735)	(20,001)	(450,736)	(121,823)	(39,325)	(161,148)
Stanje na dan 31. decembra	3,382,587	619,846	4,002,433	1,514,824	1,233,154	2,747,978

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

22. DATI KREDITI I DEPOZITI (Nastavak)

Kratkoročni krediti pravnim licima odobravani su za finansiranje poslovnih aktivnosti u oblasti građevinarstva i prerađivačke industrije, kao i za ostale namene, uz fiksnu kamatnu stopu koja se kretala u rasponu od 10.03%-29.84% na godišnjem nivou na dinarske kredite, odnosno od 12.01%-14.02% na kredite u stranoj valuti i kredite indeksirane valutnom klauzulom.

Dugoročni krediti pravnim licima odobravani su za finansiranje investicionih projekata, nabavku osnovnih sredstava i trajnih obrtnih sredstava na period do 10 godina, uz fiksne kamatne stope koje su se kretale u rasponu od 11.0% do 14.2% na godišnjem nivou na kredite indeksirane valutnom klauzulom, odnosno od 14,5% do 17.0% na dinarske kredite. Odobravani su i dugoročni krediti sa subvencionisanom kamatnom stopom po stopi u visini referentne kamatne stope NBS. Banka je odobravala i reprogramirane kredite po stopi od 10.0%-19.20% na godišnjem nivou.

Gotovinski krediti stanovništvu odobravaju se na period od 6-72 meseca a, kamatna stopa se kreće u rasponu od 12.5% do 24.0%. Gotovinski krediti stanovništvu sa 100% depozitom odobravaju se po kamatnoj stopi od 5% na godišnjem nivou i periodom otplate do 15 godina. Potrošački krediti u dinarima su odobravani uz kamatnu stopu od 16% do 23%, a na period korišćenja od 6-36 meseci. Kamatna stopa na dozvoljena prekoračenja na računima građana iznosi 1.5% do 2% mesečno, odnosno veća od redovne kamate ili zakonske zatezne kamate na nedozvoljeni minusni saldo na tekućim računima građana.

Dugoročni krediti stanovništvu odobravani su za kupovinu automobila, rešavanje stambenih potreba, nabavku trajnih potrošnih dobara. Kamatna stopa je bila u rasponu od 5% do 21% godišnje.

a. Ročnost dospeća plasmana komitentima

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, je sledeća:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Dospela potraživanja	1,274,906	197,617
Do 30 dana	1,237,319	871,002
Od 1 do 3 meseca	698,353	174,549
Od 3 do 12 meseci	736,397	393,479
Preko 1 godine	506,194	1,272,479
	4,453,169	2,909,126

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

22. DATI KREDITI I DEPOZITI (Nastavak)

b. Ročnost dospelih potraživanja od komitenata

Struktura dospelih potraživanja prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Dospela potraživanja		
Do 3 meseca	522,699	39,392
Od 3 do 6 meseci	369,192	90,939
Od 6 do 12 meseci	220,642	16,056
Preko 1 godine	162,373	51,230
	1,274,906	197,617

c. Koncentracija plasmana komitentima

Koncentracija kredita plasiranih komitentima Banke, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine, značajna je kod sledećih delatnosti:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Građevinarstvo	274,407	276,632
Prerađivačka industrija	992,826	718,268
Strane banke	-	-
Stanovništvo	304,454	362,849
Trgovina	1,373,776	652,052
Domaće banke	1,076,247	501,702
Ostali	431,459	397,623
Stanje na dan 31. decembra	4,453,169	2,909,126

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

23. HARTIJE OD VREDNOSTI (bez sopstvenih akcija)

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Hartije od vrednosti		
U stranoj valuti		
Obveznice RS po osnovu stare devizne štednje	22,915	19,565
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica RS	(1,083)	(417)
Obveznice Republike Irak	27,344	5,683
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Iraka	(4,170)	(327)
Državni zapisi RS	281,332	-
Odstupanje od nominalne vrednosti državnih zapisa RS	(148)	-
Stanje na dan 31. decembra	326,190	24,504
U dinarima		
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	6,727	8,202
Hov po fer vrednosti kroz bilans uspeha	61	664
Korporativne obveznice	18,263	18,806
Hov koje se drže do dospeća-obveznice trezora RS	220,725	330,000
Eskontovane menice u dinarima	143,974	723,007
	389,750	1,080,679
Hartije od vrednosti bruto	715,940	1,105,183
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12b)	(57,367)	(10,605)
Stanje na dan 31. decembra	658,573	1,094,578

Hartije od vrednosti na dan 31. decembra 2013. godine čine:

- hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha - obveznice stare devizne štednje u iznosu od 21,832 hiljada dinara i akcije privrednih društava i banaka u iznosu od 61 hiljada dinara.
- hartije od vrednosti raspoložive za prodaju koje čine akcije banaka i privrednih društava (akcije preduzeća učestvuju sa 90.1% u ukupnom portfelju ovih hartija od vrednosti), kao i obveznice Republike Irak u iznosu od 23,174 hiljada dinara.
- hartije od vrednosti koje se drže do dospeća (korporativne obveznice, obveznice trezora RS, državni zapisi RS i menice primljene u eskont). Kamatna stopa na potraživanja po osnovu menica privrednih društava primljenih u eskont koje dospevaju u roku do 12 meseci, iznosi od 20.40%-28.32% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

24. UDELI (UČEŠĆA)

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Učešća u kapitalu		
-u dinarima		
-Jubmes faktor d.o.o. Beograd	83,206	81,446
-Energoprojekt garant A.D., Beograd	49,199	44,003
-druga pravna lica	19,248	16,489
-u stranoj valuti (S.W.I.F.T.)	173	170
<i>Učešća u kapitalu zavisnih lica</i>		
- Fondacija Dečje srce, Beograd	114	114
	<u>151,940</u>	<u>142,222</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12b)</i>	<u>(963)</u>	<u>(672)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>150,977</u>	<u>141,550</u>

25. OSTALI PLASMANI

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Ostali plasmani		
Otkup deviznih faktura	195,072	231,605
Otkup dinarskih faktura	557,341	952,268
Dospeli plasmani po aktiviranim avalima	322,133	122,262
Ostali plasmani	4,308	-
Ostali plasmani, bruto	<u>1,078,854</u>	<u>1,306,135</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12b)</i>	<u>(190,660)</u>	<u>(77,344)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>888,194</u>	<u>1,228,791</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

26. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Građevinski objekti	Oprema	Zemljište	Ukupno	Nematerijalna ulaganja
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. januara 2012. godine	937,894	245,840	-	1,183,734	30,674
Povećanja	15,454	7,620	-	23,074	2,500
Otuđivanje i rashodovanje	-	(3,476)	-	(3476)	-
Stanje 31. decembra 2012. godine	953,348	249,984	-	1,203,332	33,174
Povećanja	-	24,732	131,544	156,276	2,750
Usklađivanje fer vrednosti	(37,890)	-	278,047	240,157	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(20,230)	-	(20,230)	-
Stanje 31. decembra 2013. godine	915,458	254,486	409,591	1,579,535	35,924
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI					
Stanje 1. januara 2012. godine	48,223	139,585	-	187,808	16,487
Amortizacija (Napomena 14)	11,962	28,875	-	40,837	3,999
Otuđivanje i rashodovanje	-	(3,470)	-	(3,470)	-
Stanje 31. decembra 2012. godine	60,185	164,990	-	225,175	20,486
Stanje 1. januara 2013. godine	60,185	164,990	-	225,175	20,486
Usklađivanje fer vrednosti	(123)	-	-	(123)	-
Amortizacija (Napomena 14)	12,126	24,984	-	37,110	4,246
Otuđivanje i rashodovanje	-	(20,224)	-	(20,224)	-
Stanje 31. decembra 2013. godine	72,188	169,750	-	241,938	24,732
Neotpisana vrednost na dan:					
- 31. decembra 2013. godine	843,270	84,736	409,591	1,337,597	11,192
- 31. decembra 2012. godine	893,163	84,994	-	978,157	12,688

Na dan 31. decembra 2013. godine, Banka nema građevinske objekte pod hipotekom uknjižene radi obezbeđenja otplate kredita ili izmirenja drugih finansijskih obaveza.

Da su građevinski objekti iskazani po nabavnoj vrednosti, na dan 31. decembra 2013. godine njihova neotpisana vrednost iznosila bi 536,360 hiljade dinara (nerevalorizovana nabavna vrednost iznosi 612,618 hiljada dinara).

Koristeći eksterne i interne izvore informacija u skladu sa MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" u cilju analize da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, rukovodstvo Banke smatra da na dan 31. decembra 2013. godine ne postoje indikacije da je vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

26. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2013. godine nabavna vrednost osnovnih sredstava čija je sadašnja vrednost jednaka nuli iznosi 121,778 hiljada dinara. Banka i dalje koristi navedena sredstva.

Banka je u skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama procenila zemljište i građevinski objekat u kome obavlja delatnost. U knjigama je građevinski objekat iskazan po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Ukupan pozitivan efekat procene vrednosti zemljišta i građevinskih objekata u iznosu od 240,278 hiljada dinara iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke, umanjen za efekat odloženih poreza u iznosu od 36,495 hiljada dinara (Napomena 36).

Banka je na osnovu člana 101. Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik Republike Srbije“ br.72/2009, 81/2009-ispr. i 64/2010) 26. avgusta 2010. godine podnela Zahtev za konverziju prava korišćenja u pravo svojine na građevinskom zemljištu (parceli br.6781, KO Novi Beograd, površine 81 a 48m²). Takođe Banka je 13. oktobra 2010. godine dobila Rešenje o pravu konverzije br. 952-02-5860/2010. Banka se upisala u zemljišne knjige kao vlasnik navedenog zemljišta 19. oktobra 2012. godine, ali je nastavila da plaća naknadu za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji (“Službeni glasnik RS”, br. 47/03 i 34/06) do 31. decembra 2013. godine.

27. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI

Stalna sredstva namenjena prodaji na dan 31. decembra 2013. godine iznose 24,368 hiljada dinara i odnose se na poslovni prostor stečen naplatom potraživanja. Banka je navedeni prostor uknjižila na svoje ime i dana 22. decembra 2010. godine donela Odluku 4829/2010 o prodaji navedenih sredstava. Zbog poremećaja na tržištu nekretnina Banka nije realizovala prodaju do 31. decembra 2013. godine, ali se očekuje da će se prodaja realizovati tokom naredne godine. Koristeći eksterne i interne izvore informacija u skladu sa MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine“ u cilju analize da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, rukovodstvo Banke smatra da na dan 31. decembra 2013. godine ne postoje indikacije da je vrednost obezvređena. Banka je navedena sredstva klasifikovala u D kategoriju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

28. OSTALA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
<i>Ostala sredstva</i>		
U dinarima:		
Potraživanja po osnovu potrošnje platnim karticama	209	317
Dati avansi u dinarima	16,710	12,602
Potraživanja za unapred plaćene poreze	8,120	5,773
Zalihe	5,276	4,850
Sredstva stečena naplatom potraživanja	35,270	-
Ostala potraživanja u dinarima	3,186	2,714
Ukupno	68,771	26,256
U stranoj valuti:		
Potraživanja po osnovu potrošnje platnim karticama	5	347
Ostala potraživanja u stranoj valuti	-	267
Ukupno	5	614
<i>Aktivna vremenska razgraničenja</i>		
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	11,613	11,077
Ukupno	11,613	11,077
Ostala sredstva bruto	80,389	37,947
<i>Minus: Ispravka vrednosti zaliha</i>	(4,676)	(4,400)
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12b)</i>	(6)	(4)
Ukupno	(4,682)	(4,404)
Stanje na dan 31. decembra	75,707	33,543

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

29. TRANSAKCIONI DEPOZITI

Struktura transakcionih depozita data je u sledećoj tabeli:

	2013.			U hiljadama dinara 2012.		
	U dinarima	U stranoj valuti	Ukupno	U dinarima	U stranoj valuti	Ukupno
Sektor finansija i osiguranja	23,934	-	23,934	6,171	-	6,171
Preduzeća	402,763	182,829	585,592	181,163	185,504	366,667
Stanovništvo	33,631	216,983	250,614	27,136	267,857	294,993
Strane banke	2	16,991	16,993	2	16,458	16,460
Ostala strana lica	1,162	20,573	21,735	2,118	10,657	12,775
Drugi komitenti	1,112,760	44,658	1,157,418	36,831	12,597	49,428
Stanje na dan 31. decembra	1,574,252	482,034	2,056,286	253,421	493,073	746,494

Na transakcione depozite u dinarima pravnih lica Banka plaća kamatu u rasponu od 1.5% do 2.5% na godišnjem nivou u zavisnosti od visine prosečnog stanja na računu. Na transakcione depozite pravnih lica u stranoj valuti Banka ne plaća kamatu. Na transakcione depozite stanovništva u dinarima Banka plaća kamatu po stopi od 0% do 2.5% godišnje, odnosno od 0.1% do 1.0% godišnje za depozite u stranoj valuti.

30. OSTALI DEPOZITI

Struktura ostalih depozita data je u narednom pregledu:

	2013.			U hiljadama dinara 2012.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Štedni depoziti stanovništva	7,905	-	7,905	6,305	-	6,305
Namenski depoziti	6,484	-	6,484	748	-	748
Ostali depoziti	2,960,773	19,002	2,979,775	440,242	5,655	445,897
Ukupno	2,975,162	19,002	2,994,164	447,295	5,655	452,950
U stranoj valuti						
Štedni depoziti:						
- Stanovništvo	1,096,213	279,931	1,376,144	1,295,759	-	1,295,759
- Strana lica	19,416	6,101	25,517	24,327	-	24,327
Namenski depoziti	226	-	226	10,529	-	10,529
Depoziti po osnovu datih kredita	3,424	142,776	146,200	1,179	137,225	138,404
Ostali depoziti	897,672	1,406,859	2,304,531	1,298,576	399,393	1,697,969
Ukupno	2,016,951	1,854,669	3,871,620	2,630,370	536,618	3,166,988
Stanje na dan 31. decembra	4,992,113	1,854,669	6,846,782	3,077,665	542,273	3,619,938

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

30. OSTALI DEPOZITI (Nastavak)

Na oročene depozite pravnih lica u dinarima Banka plaća kamatu u rasponu 6.0%-11.75% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava. Na kratkoročne depozite oročene u stranoj valuti Banka je plaćala kamatu od 0.75% do 1.5% za USD i od 1.5% do 5.0% na EUR. Na dugoročne depozite pravnih lica u EUR Banka je plaćala kamatu od 2.5% do 5.0% na godišnjem nivou. U 2013 nije bilo oročenih dinarskih depozita sa deviznom klauzulom.

Kamatna stopa na kratkoročne oročene depozite stanovništva u dinarima iznosila je od 7.0% do 10.5% godišnje. Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti se kretala u rasponu od 0.8% do 4.8% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute.

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Javni sektor	713,749	538
Preduzeća	3,217,974	1,835,075
Stanovništvo	1,426,403	1,322,787
Strana lica	25,724	24,531
Sektor finansija i osiguranja	449,968	309,296
Banke u stečaju	990,251	110,000
Drugi komitenti	22,713	17,711
Stanje na dan 31. decembra	6,846,782	3,619,938

31. OBAVEZE PO OSNOVU KAMATA, NAKNADA

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Obaveze po osnovu kamata, naknada		
- u dinarima	2,715	632
- u stranoj valuti	-	-
Stanje na dan 31. decembra	2,715	632

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

32. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama (a)	22,296	35,022
Rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade zaposlenih (b)	14,827	22,927
Stanje na dan 31. decembra	37,123	57,949

- a) Prema internoj politici Banke, obračun rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivnu vrše se po istim kriterijumima kao i obračun ispravke vrednosti za bilansnu aktivnu, odnosno na pojedinačnom i kolektivnom nivou. Za potencijalne obaveze kod kojih se evidentira obezvređenje vrši se procena na pojedinačnom nivou nadoknadivog iznosa potraživanja ukoliko dođe do odliva sredstava i verovatnoće odliva sredstava. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke i kod kojih se proceni da će potraživanja biti naplativa u punom iznosu Banka evidentira rezervisanje obračunato na kolektivnom nivou u skladu sa internim modelima.
- b) Rezervisanja za otpremnine za penzije, jubilarne nagrade zaposlenih i neiskorišćene godišnje odmone za 2013. godinu formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuaru i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih priliva korišćena je diskontna stopa od 10%. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Kolektivnog ugovora Banke i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 3% godišnje. U 2013. godini je došlo do izmene Kolektivnog ugovora i kao osnovica za obračun rezervisanja se koristila prosečna zarada u Republici Srbiji.

Promene na računima rezervisanja:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Rezervisanja za rizične vanbilansne pozicije (a)		
Stanje na dan 1. januara	35,022	11,180
Rezervisanja u toku godine	38,902	50,107
Ukidanje rezervisanja u korist prihoda (Napomena 12b)	(51,703)	(26,017)
Kursne razlike	75	(248)
Ukupno	22,296	35,022
Rezervisanja za otpremine, jubilarne nagrade (b)		
Stanje na dan 1. januara	22,927	21,427
Rezervisanja u toku godine (Napomena 12a)	2,048	1,500
Ukidanje rezervisanja u toku godine	(10,148)	-
Ukupno	14,827	22,927
Stanje na dan 31. decembra	37,123	57,949

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

33. OBAVEZE ZA POREZE

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Obaveze za poreze	3,167	2,221
Stanje na dan 31. decembra	3,167	2,221

34. OBAVEZE IZ DOBITKA

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Obaveze iz dobitka	26,788	21,123
Stanje na dan 31. decembra	26,788	21,123

35. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	61,885	215,271
Obaveze za neto zarade i neto naknade zarada	-	-
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	14,025	13,932
Obaveze prema dobavljačima	4,965	6,681
Obaveze prema bivšim osnivačima Banke	2,170	2,378
Ostale obaveze	21,046	14,348
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	21,878	20,674
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada i diskonta po otkupu faktura	32,782	58,471
Stanje na dan 31. decembra	158,751	331,755

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

36. KAPITAL BANKE

a) Struktura kapitala Banke

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Akcijski kapital	2,912,133	2,763,976
Otkupljene sopstvene akcije	-	(50,500)
Ostali kapital	20,536	20,536
Emisiona premija	168,164	171,183
	3,100,833	2,905,195
Ostale rezerve iz dobiti	1,654,377	1,654,377
	1,654,377	1,654,377
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	540,514	336,730
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti HOV-a	-	514
	540,514	337,244
Nerealizovani gubici	(12,660)	(16,423)
Dobitak	276,311	464,676
Stanje na dan 31. decembra	5,559,375	5,345,069

U skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom, kapital Banke se sastoji od:

- Akcijskog kapitala i
- Rezervi Banke.

Akcijski kapital Banke na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 2,912,133 hiljada dinara i u celini se sastoji od 288,330 obične akcije nominalne vrednosti 10,100 dinara (na dan 31. decembra 2012. godine iznosio je 2,763,976 hiljada dinara i bio je podeljen na 273,661 akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara).

Odlukom Skupštine Banke od 24. aprila 2013. godine deo neraspoređene dobiti u iznosu od 184,260 hiljada dinara je raspoređen na povećanje akcijskog kapitala, putem emisije akcija bez javne ponude radi pretvaranja akumulirane dobiti u osnovni kapital. Rešenjem Agencije za privredne registre od 23. maja 2013. godine izdato je 17,932 komada akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara u ukupnoj vrednosti od 181,113 hiljada dinara. Razlika do punog iznosa od 3,147 hiljada dinara isplaćena je akcionarima u novcu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

36. KAPITAL BANKE (Nastavak)

a) Struktura kapitala Banke (Nastavak)

Osnivači Banke su Država i domaća i strana pravna lica. Učešće Države, domaćih pravnih i fizičkih lica u ukupnom akcijskom kapitalu iznosi na dan 31. decembra 2013. godine 79.50%, a stranih lica 20.50% (na dan 31. decembra 2012. godine taj odnos je bio 82.75%, odnosno 17.25%).

Postupak preknjižavanja na nosioce akcija u Centralnom registru hartija od vrednosti po osnovu okončanog postupka sukcesije kapitala bivše SFRJ u kapitalu Banke, sprovele su sve države bivše SFRJ osim Republike Hrvatske na koju se odnosi oznaka SFRJ u strukturi akcionara Banke na dan 31. decembar 2013 godine.

Struktura akcionara Banke na dan 31. Decembra 2013. godine je sledeća:

	2013.		U hiljadama dinara 2012.	
	Vrednost akcija	u %	Vrednost akcija	u %
Republika Srbija	584,639	20.08%	548,107	19.83%
NLB banka a.d. Beograd - kastodi račun	196,950	6.76%	180,780	6.54%
Beobanka a.d. Beograd u stečaju	192,829	6.62%	165,983	6.01%
SFRJ	155,156	5.33%	145,460	5.26%
Alfa - plam a.d. Vranje	145,309	4.99%	-	-
Sava d.d. Kranj	137,744	4.73%	-	-
Koncern Farmakom m.b. Šabac	123,897	4.25%	117,766	4.26%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	119,968	4.12%	112,474	4.07%
Ministarstvo finansija i trezora - BIH	104,555	3.59%	98,021	3.55%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	100,000	3.43%	93,758	3.39%
ACH d.d. Ljubljana	86,254	2.96%	80,871	2.93%
Central Profit banka d.d. Sarajevo	54,702	1.88%	58,984	2.13%
Ministarstvo finansija Republike Makedonije	50,601	1.74%	47,440	1,72%
AC-SIN d.d. Ljubljana	50,500	1.73%	51,288	1.86%
Energoprojekt holding a.d. Beograd	40,966	1.41%	38,410	1.39%
Ostali (zbirno):	768,063	26.37%	1,024,634	37.07%
Stanje na dan 31. decembra	2,912,133	100.00%	2,763,976	100.00%

Zarada po akciji u 2013. godini iznosila je 24 dinara (dvadesetčetiri dinara). Zarada po akciji u 2012. godini iznosila je 591 dinara (petstodevedesetjedan dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

36. KAPITAL BANKE (Nastavak)**a) Struktura kapitala Banke (Nastavak)**

Ostali kapital na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 20,536 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2012. godine 20,536 hiljada dinara).

Emisiona premija na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 168,164 hiljade dinara (na dan 31. decembra 2012. godine 171,182 hiljada dinara) i predstavlja razliku između emisione vrednosti i nominalne vrednosti akcija.

Rezerve Banke na dan 31. decembra 2013. godine iznose 2,182,231 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2012. godine 1,975,198 hiljada dinara) i čine ih revalorizacione rezerve Banke u iznosu od 540,514 hiljade (na dan 31. decembra 2012. godine 337,244 hiljada dinara), rezerve iz dobiti u iznosu od 1,654,377 hiljada (na dan 31. decembra 2012. godine 1,654,377 hiljada dinara) i nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u iznosu od 12,660 hiljade (na dan 31. decembra 2012. godine 16,423 hiljada dinara).

Revalorizacione rezerve, koje na dan 31. decembra 2013. godine iznose 540,514 hiljade dinara (31. decembar 2012. godine: 337,244 hiljada dinara), formirane su kao rezultat evidentiranja pozitivnih efekata procene osnovnih sredstava i svođenja vrednosti ulaganja u hartije od vrednosti raspoloživih za prodaju na tržišnu vrednost. Povećanje od 203,270 hiljada dinara na računu revalorizacionih rezervi od promene vrednosti osnovnih sredstava, je rezultat evidentiranja pozitivnih efekata procene vrednosti osnovnih sredstava.

Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju iznose 12,660 hiljade dinara, umanjeni za pripadajuće odložene poreze.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke do 31.12.2011. godine obračunavana je u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 129/2007, 63/2008, 104/2009 i 30/2010). Novom odlukom o klasifikaciji ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012 i 123/2012) nije predviđena obaveza knjigovodstvenog evidentiranja potrebne rezerve za procenje gubitke u okviru kapitala Banke, već ista predstavlja odbitnu stavku od regulatornog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke. Banka je, u skladu sa odlukom Skupštine Banke od 28. marta 2012. godine, izvršila preknjižavanje ranije obračunate i knjigovodstveno evidentirane rezerve iz dobiti u skladu sa odlukom o klasifikaciji koja je bila na snazi do 31. decembra 2011. godine na ostale rezerve iz dobiti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

37. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Poslovi u ime i za račun trećih lica (a)	407,337	269,590
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	3,705,943	4,035,284
Derivati	-	230,299
Primljena jemstva za obaveze	20,397,246	14,136,157
Druge vanbilansne pozicije (c)	2,956,409	1,756,051
Stanje na dan 31. decembra	27,466,935	20,427,381

a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Plasmani po poslovima u ime i za račun preduzeća u stranoj valuti	288,062	139,199
Ostali komisioni poslovi u dinarima	119,275	130,391
Stanje na dan 31. Decembra	407,337	269,590

b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
<i>Plative garancije</i>		
-u dinarima	366,565	471,660
-u stranoj valuti	253,824	112,315
<i>Činidbene garancije</i>		
-u dinarima	385,025	432,225
-u stranoj valuti	1,089,883	1,152,356
Avali i akcepti menica		
-u dinarima	-	-
Nepokriveni akreditivi		
-u stranoj valuti	-	-
Preuzete neopozive obaveze po osnovu:		
-nepovučениh kredita i garancija	103,146	119,699
-okviri za kredite	1,484,457	1,463,651
-okviri za otkup potraživanja	23,043	283,378
Stanje na dan 31. decembra	3,705,943	4,035,284

Banka vrši rezervisanja za potencijalne gubitke po rizičnoj vanbilansnoj aktivni shodno računovodstvenoj politici obelodanjenoj u Napomeni 2.9. Najznačajniji deo rizične vanbilansne aktive odnosi se na odobrene činidbene garancije. Na dan 31. decembra 2013. godine od ukupno izdatih činidbenih garancija, na garancije odobrene preduzeću GP Hidrotehnika a.d., Beograd odnosi se iznos od 569,486 hiljade danara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

37. VANBILANSNA EVIDENCIJA (Nastavak)

b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (Nastavak)

U okviru preuzetih neopozivih obaveza, na neiskorišćene odobrene kredite pravnim licima odnosi se iznos od 19,514 hiljada dinara, na neiskorišćene odobrene minuse po tekućim računima građana iznos od 13,953 hiljade dinara, na neiskorišćene overdraft kredite 15,474 hiljade dinara, na neiskorišćene kreditne limite po kreditnim i poslovnim karticama iznos od 54,205 hiljade dinara, na neiskorišćena sredstva po okvirnim kreditima 1,484,457 hiljada dinara i na neiskorišćena sredstva po ugovorima o kupovnom faktoringu 23,043 hiljada dinara.

c) Druge vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Obveznice Republike Irak	143,900	149,176
Evidencija repo kupljenih hartija od vrednosti	1,653,300	-
Potraživanja po osnovu suspendovane kamate	63,896	64,108
Izdane garancije bez pravnog dejstva	17,309	-
Ostala nerizična vanbilansna evidencija	1,078,004	1,542,768
Stanje na dan 31. decembra	2,956,409	1,756,052

Potraživanja po osnovu obveznica Republike Irak u iznosu od 143,900 hiljada dinara (1,731,056.98 USD) se odnose na potraživanja civilnog sektora koja su uneta u vanbilansnu evidenciju nakon usaglašavanja sa Republikom Irak. Banka je kao administrator u ovom poslu usaglasila potraživanja i regulisala način njihove naplate, pod uslovima postignutog sporazuma za komercijalne aranžmane sa vladama kreditora, prihvatanjem da se navedena potraživanja zamene obveznicama Republike Irak (Napomena 12).

38. SUDSKI SPOROVI

Protiv Banke se vodi jedan sudski spor radi pokušaja osporavanja uspostavljene zaloge od strane Banke, u kome je Banka istovremeno protivtužilac.

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica, samo radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je u potpunosti izvršila ispravku vrednosti na teret rezultata tekuće i prethodnih godina.

39. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim stranama. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po tržišnim uslovima.

- a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u sledećoj tabeli:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

39. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Plasmani:		
Kreditni odobreni akcionarima, bruto	1,226,851	1,175,460
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(249,196)	(16,495)
	977,654	1,158,965
Kreditni odobreni rukovodstvu Banke, bruto	31,022	58,070
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(171)	(287)
	30,852	57,783
Kreditni odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	1,017	11,387
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(40)	(67)
	977	11,320
Plasmani, neto	1,009,483	1,228,068
Depoziti i ostale obaveze:		
Depoziti akcionara	291,400	435,450
Depoziti članova odbora Banke	20,895	89,518
Depoziti ostalih povezanih lica	1,799	74,147
	314,094	599,115
Izdane garancije i preuzete neopozive obaveze:		
Akcionari	776,163	1,988,589
Članovi odbora Banke	3,917	12,588
Ostala povezana lica	393	3,446
	780,473	2,004,623

b) Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim pravnim licima u 2013. godini su iznosili 130,608 hiljade dinara (2012. godina: 177,063 hiljada dinara), dok su rashodi od kamata, naknada provizija iznosili 7,585 hiljada dinara (2012. godina: 32,489 hiljada dinara).

c) Zarade i ostala primanja Upravnog, Izvršnog i drugih odbora Banke osnovanih u skladu sa Zakonom, kao i ključnih zaposlenih u toku 2013. i 2012. godine, prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Bruto zarade i naknade zarada	78,077	99,403
Učešće u dobitku	353	7,310
Jubilarne nagrade	30	336
Ostala lična primanja	24	33
Bruto naknade članovima Upravnog odbora Odbora za reviziju i drugih odbora u skladu sa zakonom	23,723	25,494
	102,207	132,576

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku predstavlja najgori scenario izloženosti kreditnom riziku na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja i zaštite od kreditnog rizika. Izloženosti kreditnom riziku iskazane su po knjigovodstvenoj vrednosti na dan izveštavanja. Na osnovu tabele uviđa se da se na 31. decembar 2013. godine 43% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi na kredite i depozite (2012: 29%), 16% se odnosi na neiskorišćene preuzete obaveze (2012: 19%), 14% se odnosi na činidbene garancije (2012: 16%).

	2013.		U hiljadama dinara 2012.	
	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost
Izloženost vezana za bilansne stavke				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	225,681	222,532	309,317	306,387
Opozivi krediti i depoziti	340,826	340,826	473,970	473,970
Kredit i depoziti	4,453,085	4,002,348	2,909,116	2,747,968
Hartije od vrednosti	168,922	111,555	749,771	739,166
Udeli i učešća	82,200	81,236	74,926	74,254
Factoring i ostali plasmani	693,648	572,276	1,183,873	1,161,449
Ostala bilansna aktiva	712,267	536,403	223,730	160,301
Ukupno bilansne pozicije	6,676,629	5,867,176	5,924,703	5,663,495
Izloženost vezana za vanbilansne stavke				
Plative garancije	620,389	612,206	583,975	553,676
Činidbene garancije	1,474,908	1,462,454	1,584,580	1,581,081
Avali i akcepti menica	-	-	-	-
Nepokriveni akreditivi	-	-	-	-
Neiskorišćene preuzete obaveze	1,610,080	1,608,422	1,865,688	1,864,464
Ukupno vanbilansne stavke	3,705,377	3,683,081	4,034,243	3,999,221
Ukupno	10,382,006	9,550,258	9,958,946	9,662,716

Pozicija Opozivi krediti i depoziti obuhvata iznos obavezne rezerve kod NBS u dolarima. Na osnovu Odluke o adekvatnosti kapitala banke ista nosi ponder 100% i kao takva je element aktive izložene kreditnom riziku za koju se utvrđuje potreban kapital u skladu sa datom odlukom i klasifikacije u skladu sa odlukom o klasifikaciji nevedenom u prethodnom stavu.

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)**a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku (Nastavak)**

Rukovodstvo je uvereno u sposobnost da se nastavi kontinuirana kontrola kreditnog izlaganja i održi prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku na osnovu sledećeg:

- 71.2% (2012: 93%) portfolija čine nedospela i pojedinačno neobezvređena potraživanja, a od čega 88% (2012: 91%) pripadaju visokom i standardnom stepenu kvaliteta prema internim klasifikacijama Banke;
- Od ukupne maksimalne izloženosti kreditnom riziku pojedinačno je obezvređeno 28.8% izloženosti (2012: 7.3%);
- Od ukupne maksimalne kreditne izloženosti 0.6% (2012: 2.4%) je dospelo, a nije pojedinačno obezvređeno od čega 87.9% (2012: 94.3%) je u docnji do 30 dana;
- Više ispravke vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama rezultat su opreznog pristupa u proceni obezvređenja uvećanih dospelih nenaplaćenih potraživanja i više su za 181% u odnosu na 2012. godinu (2012. u odnosu na 2011. je viša za 56%);
- Rizične kreditne izloženosti redovno se pokrivaju adekvatnim sredstvima obezbeđenja u skladu sa preuzetim rizikom Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

b) Krediti i plasmani

Tabela u nastavku prikazuje strukturu kredita i plasmana Banke na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine prema kvalitetu plasmana. Tabela obuhvata bilansne i vanbilansne izloženosti Banke.

	U hiljadama dinara					
	Nedospeli i pojedinačno neobezvređeni	Dospeli ali pojedinačno neobezvređeni	Pojedinačno obezvređeni	Ukupno bruto	Ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	225,681	-	-	225,681	(3,149)	222,532
Opozivi krediti i depoziti	340,826	-	-	340,826	-	340,826
Kredit i plasmani bankama	1,076,248	-	-	1,076,248	(8,610)	1,067,638
Kredit i plasmani komitentima						
<i>Kredit i plasmani stanovništvu:</i>						
- minusna salda	7,391	530	-	7,921	(324)	7,597
- kreditne kartice	43,381	1,566	-	44,947	(440)	44,507
- hipotekarni krediti	102,044	-	-	102,044	(510)	101,534
- ostali plasmani	135,314	173	12,057	147,544	(5,317)	142,227
<i>Kredit i plasmani preduzećima:</i>						
- velika preduzeća	501,797	25,901	888,511	1,416,209	(281,817)	1,134,392
- mala i srednja preduzeća	887,580	15,297	594,535	1,497,413	(151,929)	1,345,483
<i>Ostalo:</i>	159,537	608	613	160,758	(1,788)	158,970
	1,837,044	44,076	1,495,716	3,376,835	(442,126)	2,934,711
Hartije od vrednosti						
<i>Dužničke hartije od vrednosti:</i>	12,974	-	149,263	162,237	(55,548)	106,689
<i>Vlasničke hartije od vrednosti:</i>	5,175	-	1,510	6,685	(1,819)	4,866
	18,149	-	150,773	168,922	(57,367)	111,555
Udeli i učešća	82,200	-	-	82,200	(963)	81,237
Factoring	61,363	6,540	625,745	693,648	(121,372)	572,276
Ostala bilansna aktiva	73,445	9,689	629,134	712,268	(175,865)	536,403
Vanbilansne stavke	3,612,271	-	93,107	3,705,378	(22,296)	3,683,082
Ukupno na 31.12.2013.	7,327,227	60,304	2,994,475	10,382,006	(831,747)	9,550,258
Ukupno na 31.12.2012.	8,993,096	238,240	727,610	9,958,946	(296,230)	9,662,716

Ukupna ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke sa 31. decembrom 2013. godine iznose 831,748 hiljada dinara (2012: 296,230). Od tog iznosa 776,007 hiljada dinara se odnosi na pojedinačno obezvređene kredite i plasmane (2012: 230,705 hiljada dinara), a 55,741 (2012: 65,525 hiljada dinara) na kolektivno obezvređene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

c) Nedospeli i pojedinačno neobezvređeni krediti i plasmani

Kreditni kvalitet kredita i plasmana koji su nedospeli ili pojedinačno neobezvređeni dat je u sledećoj tabeli. Kvalitet se utvrđuje na osnovu internih skala klasifikacije.

	Visok stepen kvaliteta	Standardni stepen kvaliteta	Kontrolna lista	Visok stepen rizika	Ukupan bruto	U hiljadama dinara	
						Kolektivna ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	208,677	7,447	9,556	-	225,681	(3,149)	222,532
Opozivi krediti i depoziti	340,826	-	-	-	340,826	-	340,826
Kredit i plasmani bankama	1,020,000	1,248	55,000	-	1,076,248	(8,610)	1,067,638
Kredit i plasmani komitentima							
<i>Kredit i plasmani stanovništvu:</i>							
- minusna salda	5,290	1,199	700	202	7,391	(123)	7,268
- kreditne kartice	29,419	6,918	2,918	4,126	43,381	(335)	43,045
- hipotekarni krediti	74,997	-	27,047	-	102,044	(510)	101,534
- ostali plasmani	65,113	50,857	8,297	11,047	135,314	(675)	134,639
<i>Kredit i plasmani preduzećima:</i>							
- velika preduzeća	161,685	340,112	-	-	501,797	(14,095)	487,702
- mala i srednja preduzeća	44,570	836,470	6,541	-	887,580	(15,373)	872,207
<i>Ostalo:</i>	113,427	9,000	35,112	1,998	159,537	(1,754)	157,784
	494,502	1,244,556	80,614	17,372	1,837,044	(32,865)	1,804,179
Hartije od vrednosti							
<i>Dužničke hartije od vrednosti:</i>	12,474	500	-	-	12,974	(171)	12,803
<i>Vlasničke hartije od vrednosti:</i>	36	691	4,449	-	5,175	(310)	4,866
	12,510	1,191	4,449	-	18,149	(481)	17,669
Udeli i učešća	60,762	21,264	173	-	82,200	(963)	81,236
Factoring	38,435	22,928	-	-	61,363	(1,180)	60,183
Ostala bilansna aktiva	29,340	298	881	42,927	73,445	(16)	73,429
Vanbilansne stavke	1,190,967	1,749,293	27,547	644,463	3,612,271	(6,689)	3,605,581
Ukupno na 31.12.2013.	3,396,019	3,048,224	178,221	704,762	7,327,226	(53,954)	7,273,271
Ukupno na 31.12.2012.	2,628,263	5,729,771	449,978	185,084	8,993,096	(60,118)	8,932,978

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

d) Dospeli ali pojedinačno neobezvređeni krediti i plasmani

Sledeća tabela prikazuje ročnu strukturu dospelih kredita i plasmana koji nisu pojedinačno obezvređeni. Krediti i plasmani koji su dospeli, a od datuma prvobitnog dospeća nije proteklo više od 90 dana ne obezvređuju se na pojedinačnoj osnovi osim ukoliko ne postoji informacija da je došlo do porasta rizika koji ukazuje na potrebu obezvređenja.

	U hiljadama dinara							
	do 30 dana	31-60 dana	61-90 dana	preko 90 dana	Ukupan bruto	Kolektivna ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto	Fer vrednost kolaterala
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	-	-	-	-	-	-
Opozivi krediti i depoziti	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i plasmani bankama	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i plasmani komitentima								
<i>Kredit i plasmani stanovništvu:</i>								
- minusna salda	121	18	171	221	530	(201)	329	-
- kreditne kartice	1,410	20	2	134	1,566	(105)	1,461	20
- hipotekarni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-
- ostali plasmani	18	14	-	141	173	(15)	158	-
<i>Kredit i plasmani preduzećima:</i>								
- velika preduzeća	25,901	-	-	-	25,901	(807)	25,094	7,723
- mala i srednja preduzeća	11,337	3,960	-	-	15,297	(414)	14,883	22,554
<i>Ostalo:</i>	608	-	-	-	608	(4)	604	134
	39,395	4,012	173	496	44,076	(1,546)	42,529	30,431
Hartije od vrednosti								
<i>Dužničke hartije od vrednosti:</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Vlasničke hartije od vrednosti:</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Udeli i učešća								
Factoring	6,540	-	-	-	6,540	(33)	6,507	-
Ostala bilansna aktiva	7,079	2,396	13	200	9,689	(208)	9,481	-
Vanbilansne stavke	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno na 31.12.2013.	53,014	6,408	186	696	60,304	(1,787)	58,517	30,431
Ukupno na 31.12.2012.	224,617	9,739	75	3,809	238,240	(5,407)	232,833	2,028

Najveći deo bruto kredita i drugih plasmana (88%) koji su dospeli, ali nisu pojedinačno obezvređeni sa 31. decembrom 2013. godine (2012: 94%) se odnosi na kredite i plasmane koji su u docnji do 30 dana. Nakon prvobitnog priznavanja kredita i plasmana, fer vrednost sredstava obezvređenja se zasniva na metodama koji se koriste za vrednovanje plasmana, a uz praćenje tržišnih cena imovine založene kao sredstvo obezbeđenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

e) Pojedinačno obezvređeni krediti i plasmani

Sljedeća tabela prikazuje bruto i neto vrednost pojedinačno obezvređenih kredita i plasmana nakon ispravki vrednosti i rezervisanja.

	Bruto	Ispravka vrednosti / rezervisanje	U hiljadama dinara	
			Neto	Fer vrednost kolateralna
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	-	-
Opozivi krediti i depoziti	-	-	-	-
Kreditni i plasmani bankama	-	-	-	-
Kreditni i plasmani komitentima-				
<i>Kreditni i plasmani stanovništvu:</i>				
- minusna salda	-	-	-	-
- kreditne kartice	-	-	-	-
- hipotekarni krediti	-	-	-	-
- ostali plasmani	12,057	(4,627)	7,430	9,409
<i>Kreditni i plasmani preduzećima:</i>				
- velika preduzeća	888,511	(266,915)	621,596	766,706
- mala i srednja preduzeća	594,535	(136,142)	458,393	910,068
<i>Ostalo:</i>	614	(31)	583	4,599
	1,495,717	(407,715)	1,088,002	1,690,782
Hartije od vrednosti				
<i>Dužničke hartije od vrednosti:</i>	149,263	(55,376)	93,887	-
<i>Vlasničke hartije od vrednosti:</i>	1,510	(1,510)	-	-
	150,773	(56,886)	93,887	-
Udeli i učešća	-	-	-	-
Factoring	625,745	(120,159)	505,586	3,966,300
Ostala bilansna aktiva	629,134	(175,641)	453,493	729,418
Vanbilansne stavke	93,107	(15,607)	77,500	-
Ukupno na 31.12.2013.	2,994,476	(776,008)	2,218,468	6,386,500
Ukupno na 31.12.2012.	727,610	(230,705)	496,905	888,899

Kreditni i plasmani koji su pojedinačno obezvređeni sa 31. decembrom 2013. godine pokriveni su kolateralima i drugim sredstvima zaštite od rizika u iznosu od 6,368,500 hiljada dinara (2012: 888,898 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

f) Koncentracija izloženosti kreditnom riziku po sektorima

Sledeća tabela prikazuje izloženosti Banke kreditnom riziku po sektorima. Pregled je dat po knjigovodstvenim neto vrednostima.

	Sektor finansija i osiguranja	Sektor javnih preduzeća	Sektor privrednih društava	Sektor predu- zetnika	Javni sektor	Sektor stanov- ništva	Sektor stranih lica	U hiljadama dinara Sektor drugih komite- nata	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	11,684	-	-	-	-	-	213,996	-	225,680
Opozivi krediti i depoziti	340,826	-	-	-	-	-	-	-	340,826
Kreditni i plasmani bankama	1,076,248	-	-	-	-	-	-	-	1,076,248
Kreditni i plasmani komitentima									
<i>Kreditni i plasmani stanovništvu:</i>									
- minusna salda	-	-	-	-	-	7,921	-	-	7,921
- kreditne kartice	-	-	-	-	-	44,947	-	-	44,947
- hipotekarni kreditni	-	-	-	-	-	102,044	-	-	102,044
- ostali plasmani	-	-	-	-	-	147,544	-	-	147,544
<i>Kreditni i plasmani preduzećima:</i>									
- velika preduzeća	-	-	1,416,209	-	-	-	-	-	1,416,209
- mala i srednja preduzeća	-	-	1,497,413	-	-	-	-	-	1,497,413
<i>Ostalo:</i>	4,586	-	-	720	-	-	-	155,453	160,759
	4,586	-	2,913,622	720	-	302,456	-	155,453	3,376,837
Hartije od vrednosti									
<i>Dužničke hartije od vrednosti:</i>	18,263	-	143,974	-	-	-	-	-	162,237
<i>Vlasničke hartije od vrednosti:</i>	691	-	5,994	-	-	-	-	-	6,685
	18,954	-	149,968	-	-	-	-	-	168,922
Udeli i učešća	70,765	-	11,147	-	-	-	174	114	82,200
Faktoring	-	-	494,268	-	-	-	199,380	-	693,648
Ostala bilansna aktiva	43,719	46	648,591	47	13	1,939	745	17,168	712,268
Vanbilansne stavke	1,769	-	3,497,784	9,534	-	97,924	-	98,366	3,705,377
Ukupno na 31.12.2013.	1,568,551	46	7,715,380	10,301	13	402,319	414,295	271,101	10,382,006
Ukupno na 31.12.2012.	1,134,026	7	7,832,065	12,131	-	440,990	508,223	31,504	9,958,946

Banka sa 31. decembrom 2013. godine ima 74% (2012: 78%) izloženosti kreditnom riziku licima u sektoru privrednih društava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

g) Koncentracija izloženosti kreditnom riziku po geografskim regionima

Sledeća tabela prikazuje izloženosti Banke kreditnom riziku dužnicima iz Srbije i po geografskim regionima van Srbije. Pregled je dat po knjigovodstvenim bruto vrednostima.

	U hiljadama dinara							Ukupno
	Srbija	Evropska unija	Ostale zemlje Evrope	Azija	Afrika	Amerika	Australija	
Ukupno na 31.12.2013.	9,944,549	123,932	212,587	27,763	24,663	41,107	7,405	10,382,006
Ukupno na 31.12.2012.	9,450,723	160,716	282,780	11,094	1,798	42,790	9,045	9,958,946

h) Sredstva obezbeđenja po kreditima i plasmanima

Sledeća tabela prikazuje procenjenu fer vrednost sredstava obezbeđenja po kreditima i plasmanima Banke izloženih kreditnom riziku prema vrsti sredstva obezbeđenja. Procena fer vrednosti izvršena je u trenutku odobravanja izlaganja Banke i naknadno ukoliko rukovodstvo procenu da je došlo do obezvređenja plasmana ili sredstva obezbeđenja po plasmanu.

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Nedospeli i neobezvređeni		
- Nekretnine	2,018,795	2,456,594
- Finansijska sredstva	788,709	515,603
- Ostalo	259,071	4,821,229
Dospeli ali neobezvređeni		
- Nekretnine	20,689	2,000
- Finansijska sredstva	20	28
- Ostalo	9,723	-
Pojedinačno obezvređeni		
- Nekretnine	1,615,842	812,636
- Finansijska sredstva	155	155
- Ostalo	4,770,503	76,106
Ukupno	9,483,507	8,684,351

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

i) Kvalitet aktive koja se klasifikuje

Kvalitet portfolia Banke, klasifikovan u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, na dan 31. decembra 2013. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					Ukupno
	A	B	V	G	D	
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	354,481	70,463	1,020,444	78,535	42,858	1,566,782
Sektor privrednih društava	496,393	311,197	530,153	967,380	1,912,473	4,217,596
Sektor stanovništva	176,883	59,580	25,822	13,565	28,545	304,395
Sektor stranih lica	-	226,675	707	71,926	114,986	414,295
Ostali sektori	109,428	9,344	51,326	1,346	2,119	173,563
Ukupno	1,137,185	677,259	1,628,452	1,132,752	2,100,981	6,676,629
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	320,736	229,866	1,997,917	856,596	92,669	3,497,784
Sektor stanovništva	87,759	3,036	645	743	5,741	97,924
Ostali sektori	10,845	978	-	85,434	12,413	109,669
Ukupno	419,340	233,880	1,998,562	942,773	110,823	3,705,377
Ukupno na 31.12.2013.	1,556,525	911,139	3,627,014	2,075,525	2,211,804	10,382,006

Kvalitet portfolia Banke na dan 31. decembra 2012. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					Ukupno
	A	B	V	G	D	
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	563,376	280,000	225,334	19,984	45,182	1,133,876
Sektor privrednih društava	213,371	419,982	2,284,617	561,711	407,288	3,886,969
Sektor stanovništva	227,307	47,742	16,866	32,970	40,864	365,749
Sektor stranih lica	-	270,152	2,228	33,869	201,974	508,223
Ostali sektori	14,184	328	13,665	1,345	364	29,886
Ukupno	1,018,238	1,018,204	2,542,710	649,879	695,672	5,924,703
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	662,014	186,282	2,355,063	626,015	115,722	3,945,096
Sektor stanovništva	64,591	2,351	624	2,029	5,646	75,241
Ostali sektori	10,587	2,024	22	-	1,273	13,906
Ukupno	737,192	190,657	2,355,709	628,044	122,641	4,034,243
Ukupno na 31.12.2012.	1,755,430	1,208,861	4,898,419	1,277,923	818,313	9,958,946

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

i) Kvalitet aktive koja se klasifikuje (Nastavak)

U procesu zaštite potraživanja Banka pribavlja različite oblike kolaterala - instrumenata obezbeđenja, i to: novčane depozite, hipoteke (stambeni i poslovni objekti), zaloge na hartijama od vrednosti, zaloge pokretnih stvari, garancije trećih lica i dr.

j) Raspored kolaterala i odbitnih stavki po aktivima koja se klasifikuje

Kategorija	Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	Ispravke vrednosti	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja -bilansna aktiva	Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	Rezervisanje	U hiljadama dinara	
						Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja-vanbilansna aktiva	Odbitne stavke za vanbilansnu aktivu
A	1,137,185	1,570	677,479	419,340	567	317,599	197,104
B	677,259	12,953	11,739	233,880	609	26,841	152,836
V	1,628,452	26,757	234,322	1,998,562	2,945	-	1,383,866
G	1,132,752	234,292	9,654	942,773	11,150	118,199	606,307
D	2,100,981	533,880	22	110,822	7,025	-	45,858
Ukupno na 31.12.2013.	6,676,629	809,452	933,216	3,705,377	22,296	462,639	2,385,971
Ukupno na 31.12.2012.	5,924,703	261,208	697,869	4,034,243	35,022	663,702	2,671,359

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

k) Sektorska struktura ispravki vrednosti i rezervisanja

Struktura bilansne i vanbilansne aktive koja se klasifikuje i ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke, na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine prikazana je kako sledi:

	Pojedinačna procena		Grupna procena		U hiljadama dinara Ukupno	
	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti
Sektor finansija i osiguranja	18,666	(1,542)	1,548,116	(9,577)	1,566,782	(11,119)
Sektor privrednih društava	2,693,546	(727,638)	1,524,050	(31,679)	4,217,596	(759,317)
Sektor stanovništva	12,090	(4,631)	292,305	(1,996)	304,395	(6,626)
Sektor stranih lica	176,452	(26,558)	237,843	(4,038)	414,295	(30,596)
Ostali sektori	615	(32)	172,946	(1,762)	173,561	(1,794)
Ukupno bilansna aktiva	2,901,369	(760,401)	3,775,259	(49,052)	6,676,629	(809,452)
	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje
Sektor privrednih društava	93,107	(15,607)	3,404,678	(5,617)	3,497,784	(21,224)
Sektor stanovništva	-	-	97,924	(788)	97,924	(788)
Ostali sektori	-	-	109,669	(284)	109,669	(284)
Ukupno vanbilansne stavke	93,107	(15,607)	3,612,271	(6,689)	3,705,377	(22,296)
Ukupno stanje na dan 31.12.2013. godine	2,994,476	(776,007)	7,387,530	(55,741)	10,382,006	(831,748)
	Pojedinačna procena		Grupna procena		U hiljadama dinara Ukupno	
	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti
Sektor finansija i osiguranja	-	-	1,133,876	(3,639)	1,133,876	(3,639)
Sektor privrednih društava	615,300	(199,125)	3,271,670	(45,231)	3,886,970	(244,356)
Sektor stanovništva	16,678	(1,680)	349,070	(1,933)	365,748	(3,613)
Sektor stranih lica	-	-	508,223	(9,441)	508,223	(9,441)
Ostali sektori	22	(20)	29,864	(139)	29,886	(159)
Ukupno bilansna aktiva	632,000	(200,825)	5,292,703	(60,383)	5,924,703	(261,208)
	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje
Sektor privrednih društava	95,610	(29,880)	3,849,486	(4,746)	3,945,096	(34,626)
Sektor stanovništva	-	-	75,241	(349)	75,241	(349)
Ostali sektori	-	-	13,906	(47)	13,906	(47)
Ukupno vanbilansne stavke	95,610	(29,880)	3,938,633	(5,142)	4,034,243	(35,022)
Ukupno stanje na dan 31.12.2012. godine	727,610	(230,705)	9,231,336	65,525	9,958,946	296,230

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

l) Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) prate se na nivou Banke, na nivou interne klase rizika (kod pravnih lica) i po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica), kao i sektorske pripadnosti.

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) kod preduzeća prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica i preduzetnika na nivou pojedinačnog potraživanja.

Pregled sektorske strukture navedenih potraživanja u bruto iznosu sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	Vrednost potraživanja	U hiljadama dinara Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza
Sektor privrednih društava	4,217,596	2,692,036
Sektor stanovništva	304,395	13,032
Sektor preduzetnika	766	22
Sektor stranih lica	414,295	176,452
Sektor finansija i osiguranja	1,566,782	18,666
Sektor drugih komitenata	172,735	-
Ostali sektori	60	-
Ukupno sa 31.12.2013.	6,676,629	2,900,208
Ukupno sa 31.12.2012.	5,924,703	631,570

Bilansna aktiva sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznosi 2,900,209 hiljada dinara na dan 31. decembra 2013. godine (2012: 631,570 hiljada dinara), dok ispravka vrednosti navedene bilansne aktive iznosi 759,295 (2012: 198,932) hiljada dinara .

Vanbilansne stavke sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznose 635,071 (2012: 230,677) hiljade dinara na dan 31. decembra 2013. godine, dok rezervisanja za gubitke po navedenim vanbilansnim stavkama iznose 16,942 (2012: 30,174) hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

40. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

m) Restruktuiranje i reprogramiranje

Restruktuiranje obuhvata produžavanje ugovorenih rokova otplate, kao i modifikaciju plaćanja. Nakon restrukturiranja, klijent koji je bio u docnji se vraća u status aktivnog plasmana i vodi se zajedno sa ostalim sličnim plasmanima. Procedure Banke u vezi sa rastrukturiranjem se zasnivaju na indikatorima ili kriterijumima koji, prema mišljenju rukovodstva Banke, ukazuju da će se otplata plasmana najverovatnije nastaviti. U sledećoj tabeli prikazano je stanje plasmana Banke sa 31. decembrom 2013. godine koji su restrukturirani.

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Kreditni i plasmani komitentima		
<i>Kreditni i plasmani stanovništvu:</i>		
- ostali plasmani	8,667	16,086
<i>Kreditni i plasmani preduzećima:</i>		
- velika preduzeća	-	-
- mala i srednja preduzeća	410,330	293,355
Ukupno	418,997	309,441

Na dan 31. decembra 2013. godine u okviru bilansne aktive restrukturirani su krediti sledećim klijentima:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Vumo doo	124,943	105,235
Auto kuća Voždovac	83,131	-
Aeroakva inženjering doo	96,839	90,954
Inex Divčibare ad	49,631	45,076
Mostec inženjering doo	34,107	32,322
Bon komerc doo	10,409	7,664
Biomes doo	2,080	2,533
Predrag Živković	4,738	4,850
Pašalić Vatrometal doo	4,802	4,415
Vidibel doo	3,050	3,831
Jevto Vasiljević	467	7,494
Zoran Krnjajić	1,941	2,081
Mladen Vitas	1,521	1,661
Iluminato design doo	1,338	1,326
	418,997	309,442

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

41. RIZIK LIKVIDNOSTI

a) Ročna struktura sredstava i obaveza

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu ugovorenih uslova plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Prilivi i odlivi prikazani u tabeli nisu diskontovani.

Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2013. godine prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara					Ukupno
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	
AKTIVA						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	970,807	-	-	-	-	970,807
Opozivi krediti i depoziti	5,535,011	-	-	-	892,653	6,427,664
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	233,182	-	-	-	0	233,182
Dati krediti i depoziti	2,221,632	810,981	595,809	368,254	5,757	4,002,433
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	89,935	-	250,335	268,329	49,974	658,573
Udeli (učesća)	-	-	-	150,977	-	150,977
Ostali plasmani	679,559	21,949	17,175	169,511	-	888,194
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	11,192	-	11,192
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	-	-	-	1,337,597	-	1,337,597
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	24,368	-	-	24,368
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	68,179	7,528	-	-	-	75,707
Ukupna aktiva	9,798,305	840,458	887,687	2,305,860	948,384	14,780,694
OBAVEZE						
Transakcioni depoziti	201,797	-	-	1,854,489	-	2,056,286
Ostali depoziti	1,492,962	2,229,088	2,494,492	617,657	12,583	6,846,782
Priljeni krediti	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	2,715	-	-	-	-	2,715
Rezervisanja	-	-	-	-	37,123	37,123
Obaveze za poreze	3,167	-	-	-	-	3,167
Obaveze iz dobitka	-	26,788	-	-	-	26,788
Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	-
Odložene poreske obaveze	89,707	-	-	-	-	89,707
Ostale obaveze	73,374	-	13,905	-	71,472	158,751
Ukupna pasiva	1,863,722	2,255,876	2,508,397	2,472,146	121,178	9,221,319
Ročna neusklađenost						
Na dan 31. decembra 2013.	7,934,583	(1,415,418)	(1,620,710)	(166,286)	827,206	5,559,375
Na dan 31. decembra 2012.	5,010,202	643,119	(937,520)	877,952	(248,684)	5,345,069

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

41. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

a) Ročna struktura sredstava i obaveza (Nastavak)

U okviru potraživanja bez ugovorenog roka dospeća raspoređene su i hartije od vrednosti bez roka dospeća - koje su elementi knjige trgovanja, dospela potraživanja za koja se ne može sa sigurnošću proceniti ročnost naplate i namenski depoziti za koje se ne može proceniti datum povlačenja.

Na osnovu analize kretanja plasmana u vidu odobrenih minusa po tekućim računima i kreditnih kartica utvrđena je stabilnost nivoa datih plasmana pa su isti raspoređeni u ročni okvir bez roka dospeća.

Statističkom analizom kretanja transakcionih depozita u poslednjih godinu dana, Banka je utvrdila da su isti stabilana kategorija obaveza Banke, te da se po tom osnovu u narednih godinu dana ne može očekivati značajni odlivi po osnovu ovih depozita koji bi ugrozili likvidnost Banke. S obzirom da se iznos ovih depozita sa 31. decembrom 2013. godine nalazi iznad prosečnog nivoa depozita u analiziranom periodu, koji se smatra stabilnim nivoom depozita, deo transakcionih depozita u visini prosečnog nivoa depozita je raspoređen u ročni okvir preko jedne godine, a deo iznad prosečnog nivoa u ročni okvir do 1 meseca, kao nestabilni deo transakcionih depozita.

b) Ročna struktura obaveza

Izvori finansiranja se kontinuirano prate kako bi se održala diverzifikacija izvora finansiranja po valuti, geografskom poreklu, davaocu izvora, proizvodima i dospećima.

Sljedeća tabela prikazuje nediskontovane tokove gotovine obaveza na osnovu preostalih ugovorenih rokovima dospeća na dan bilansa stanja.

	Do 1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	U hiljadama dinara Bez roka dospeća	Ukupno
Transakcioni depoziti	201,797	-	-	1,854,489	-	2,056,286
Ostali depoziti	1,492,962	2,229,088	2,494,492	617,657	12,583	6,846,782
Primljeni krediti	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	73,374	-	13,905	-	71,472	158,751
Ukupno						
na dan 31. decembar 2013.	<u>1,768,133</u>	<u>2,229,088</u>	<u>2,508,397</u>	<u>2,472,146</u>	<u>84,055</u>	<u>9,061,819</u>
na dan 31. decembar 2012.	<u>889,180</u>	<u>510,960</u>	<u>1,990,640</u>	<u>1,078,341</u>	<u>229,066</u>	<u>4,698,187</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

41. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

c) Ročnost vanbilansnih stavki

Tabela u nastavku prikazuje ročnu strukturu vanbilansnih stavki po osnovu kojih Banka potencijalno može doći u situaciju da vrši plaćanje. Ročna struktura je data prema ugovorenom datumu isteka važnosti preuzete potencijalne obaveze Banke.

	Garancije	Preuzete neopozive obaveze	Nepokri-veni akreditivi	Avali i akcepti menica	Ukupan bruto	U hiljadama dinara	
						Rezervi-sanje	Ukupno neto
31.12.2013.							
Do 1 godine	544,708	844,430	-	-	1,389,138	6,376	1,382,762
Od 1 do 5 godina	1,550,589	765,651	-	-	2,316,240	15,920	2,300,320
	2,095,297	1,610,081	-	-	3,705,378	22,296	3,683,082
31.12.2012.							
Do 1 godine	1,625,085	1,813,231	-	-	3,438,316	9,112	3,429,204
Od 1 do 5 godina	543,471	53,497	-	-	596,968	25,910	571,058
	2,168,556	1,866,728	-	-	4,035,284	35,022	4,000,262

d) Pokazatelj likvidnosti prema regulativi NBS

Vrednost pokazatelja likvidnosti utvrđenog prema regulativi NBS na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine i relevantne vrednosti u toku 2013. i 2012. godine date su u sledećoj tabeli:

	2013.	2012.
Pokazatelj likvidnosti		
31. decembra	4.74	4.84
Prosek za godinu	5.36	5.52
Najniži iznos	2.98	3.18
Najviši iznos	9.23	11.19
Uži pokazatelj likvidnosti		
31. decembra	3.52	4.66
Prosek za godinu	3.84	-
Najniži iznos	1.88	-
Najviši iznos	7.75	-

e) Interni pokazatelji likvidnosti

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine:

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

41. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)**e) Interni pokazatelji likvidnosti (Nastavak)**

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Pokazatelj promptne likvidnosti	16.32%	50.48%
Pokazatelj likvidnih sredstava	16.35%	50.54%
Pokazatelj vanbilansnih obaveza	17.01%	7.88%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

42. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi na dan 31. decembra 2013. godine prikazana je u sledećim tabelama:

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza

	U hiljadama dinara						
	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Aktiva/obaveze koja nisu izložene riziku kamatne stope	Nekamatno-nosno	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	-	-	591,464	379,343	970,807
Opozivi krediti i depoziti	3,579,300	-	-	-	-	2,848,364	6,427,664
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene vrednosti derivata i druga potraživanja	-	-	-	-	233,182	-	233,182
Dati krediti i depoziti	1,288,351	1,056,284	328,126	236,331	1,093,340	-	4,002,433
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	318	262,611	-	251,214	144,431	-	658,573
Udeli (učešća)	-	-	-	-	-	150,977	150,977
Ostali plasmani	48,330	29,713	9,366	28,536	772,249	-	888,194
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	11,192	11,192
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	-	-	-	-	-	1,337,597	1,337,597
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	24,368	24,368
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	75,707	75,707
Ukupna aktiva	4,916,299	1,348,609	337,492	516,081	2,834,666	4,827,548	14,780,694
OBAVEZE							
Transakcioni depoziti	1,712,475	-	-	-	-	343,811	2,056,286
Ostali depoziti	1,482,428	2,769,131	1,781,876	382,632	-	430,715	6,846,782
Primljeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	-	-	-	-	-	2,715	2,715
Rezervisanja	-	-	-	-	-	37,123	37,123
Obaveze za poreze	-	-	-	-	-	3,167	3,167
Obaveze iz dobitka	-	-	-	-	-	26,788	26,788
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	89,707	89,707
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	158,751	158,751

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

Ukupno obaveze	3,194,903	2,769,131	1,781,876	382,632	-	1,092,777	9,221,319
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa							
- Na dan 31. decembra 2013.	1,721,396	(1,420,522)	(1,444,384)	133,449	2,834,666	3,734,771	5,559,375
- Na dan 31. decembra 2012.	1,170,173	647,785	(985,022)	705,079	489,546	3,317,508	5,345,069

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

42. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

b) Analiza osetljivosti prihoda od kamata Banke na promene kamatnih stopa

	U hiljadama dinara							
	50bp				Promena u nivou kamatnih stopa -50bp			
	RSD	EUR	USD	Ukupno	RSD	EUR	USD	Ukupno
Efekat na kamatno osetljivu aktivu	3,743	455	-	4,198	(3,743)	(455)	-	(4,198)
Efekat na kamatno osetljivu obavezu	(2,547)	(5,582)	(171)	(8,300)	2,547	5,582	171	8,300
Neto efekat promene kamatnih stopa:								
31.decembar 2013. godine	1,196	(5,127)	(171)	(4,102)	(1,196)	5,127	171	4,102
31.decembar 2012. godine	2,999	(4,302)	(133)	(1,436)	(2,999)	4,302	133	1,436

Banka vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi, uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i plasmane, pre svega kredite i depozite budući da oni predstavljaju najznačajnije kamatonosne pozicije.

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po depozitima u stranoj valuti na dan 31. decembra 2013. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 5,753 hiljada dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

Da je kamata na obaveze po depozitima u dinarima na dan 31. decembra 2013. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 2,547 hiljadu dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u stranoj valuti i indeksirane kretanjem deviznog kursa na dan 31. decembra 2013. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 455 hiljade dinara, kao rezultat manjih prihoda kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u dinarima na dan 31. decembra 2013. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 3,743 hiljada dinara, kao rezultat manjih prihoda od kamata.

Stanje na dan	U hiljadama dinara		
	Promena kamatnih stopa u procentnim poenima	Promena neto kamate u %	Promena neto kamate
31. decembar 2013. godine	+/-0.5	-/+1.21	-/+4,102
31. decembar 2012. godine	+/-0.5	+/-0.21%	+/-1,436

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

42. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

c) Koeficijent osetljivosti i relativni disperitet

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi prati se i kroz odnos kamatonosne aktive i pasive na koju se plaća kamata (koeficijenta osetljivosti) i kroz odnos kumulativnog disperiteta i ukupne aktive (relativni disperitet).

Stanje na dan	U hiljadama dinara			
	Kamatonosno osetljiva aktiva	Kamatonosno osetljiva pasiva	Koeficijent osetljivosti	Relativni disparitet
31. decembar 2013. godine	7,118,481	8,128,542	0.88	0.38
31. decembar 2012. godine	5,100,942	3,562,927	1.43	0.53

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

43. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA

- a) Analiza sredstava i obaveza po valutama sa stanjem na dan 31. decembar 2013. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara						
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno podbilans osetljiv na promenu deviznog kursa	Podbilans neosetljiv na promenu deviznog kursa	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	276,194	79,570	15,544	8,034	379,343	591,464	970,807
Opozivi krediti i depoziti	2,507,539	340,826	-	-	2,848,364	3,579,300	6,427,664
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene vrednosti derivata i druga potraživanja	51,081	724	-	-	51,805	181,377	233,182
Dati krediti i depoziti	741,996	(0)	-	-	741,996	3,260,437	4,002,433
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	319,771	23,174	-	-	342,945	315,628	658,573
Udeli (učesća)	162	-	-	-	162	150,815	150,977
Ostali plasmani	243,238	4,126	-	-	247,364	640,830	888,194
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	11,192	11,192
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	-	-	-	-	-	1,337,597	1,337,597
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	24,368	24,368
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	5	-	-	-	5	75,702	75,707
Ukupna aktiva	4,139,986	448,421	15,544	8,034	4,611,985	10,168,709	14,780,694
OBAVEZE							
Transakcioni depoziti	431,504	42,669	7,830	30	482,034	1,574,252	2,056,286
Ostali depoziti	3,584,737	265,066	2,815	-	3,852,617	2,994,165	6,846,782
Primljeni krediti	-	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-	-	-	-	-
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	-	-	-	-	-	2,715	2,715
Rezervisanja	-	-	-	-	-	37,123	37,123
Obaveze za poreze	-	-	-	-	-	3,167	3,167
Obaveze iz dobitka	-	-	-	-	-	26,788	26,788
Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	-	-
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	89,707	89,707

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

Ostale obaveze	26,046	61,595	1	-	87,642	71,109	158,751
Ukupno obaveze	4,042,287	369,330	10,647	30	4,422,294	4,799,026	9,221,319
Neto forvard pozicija	-	-	-	-	-	-	-
Neto devizna pozicija							
- Na dan 31. decembra 2013.	97,699	79,091	4,897	8,004	189,691	5,369,684	5,559,375
- Na dan 31. decembra 2012.	381,682	68,245	5,120	9,800	464,847	4,766,504	5,231,351

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

43. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

- b) Devizni podbilans Banke po valutama, sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine, prikazan je u sledećoj tabeli:

		U hiljadama dinara					
		EUR	Devizna klauzula vezana za EUR	USD	Devizna klauzula vezana za USD	Ostale valute - prevedene u EUR	Ukupno devizni podbilans
Aktiva	Dinari	3,273,014	866,972	448,421	-	23,578	4,611,985
	EUR	28,550	7,562	3,911	-	206	40,229
Obaveze	Dinari	4,042,287	-	369,330	-	10,677	4,422,294
	EUR	35,260	-	3,222	-	2	38,484

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

43. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva:

	Ukupno	U hiljadama dinara Promena u kursu	
		10%	-10%
AKTIVA			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	379,343	37,934	(37,934)
Opozivi krediti i depoziti	2,848,364	284,836	(284,836)
Potraživanja po osnovu kamata, naknada, prodaje, promene fer vrednosti derivata i druga potraživanja	51,805	5,180	(5,180)
Dati krediti i depoziti	741,996	73,842	(32,609)
Hartije od vrednosti (bez sopstvenih akcija)	342,945	34,295	(34,295)
Udeli (učešća)	162	16	(16)
Ostali plasmani	247,364	24,736	(24,736)
Nematerijalna ulaganja	-	-	-
Osnovna sredstva i investicione nekretnine	-	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-
Odložena poreska sredstva	-	-	-
Ostala sredstva	6	1	(1)
Ukupna aktiva	4,611,985	460,840	(419,607)
OBAVEZE			
Transakcioni depoziti	482,034	(48,203)	48,203
Ostali depoziti	3,852,617	(385,262)	385,262
Primljeni krediti	-	-	-
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	-	-
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	-	-	-
Rezervisanja	-	-	-
Obaveze za poreze	-	-	-
Obaveze iz dobitka	-	-	-
Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	-	-	-
Odložene poreske obaveze	-	-	-
Ostale obaveze	87,643	(8,764)	8,764
Ukupne obaveze	4,422,294	(442,229)	
Neto forvard pozicija	-	-	-
Neto izloženost deviznom riziku:			
31.decembar 2013. godine		18,611	22,622
31.decembar 2012. godine		53,979	(22,658)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

43. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva (Nastavak):

U slučaju da je na dan 31. decembra 2013. godine domaća valuta (RSD) zabeležila porast za 10% u odnosu na strane valute, dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja bila bi veća za RSD 18,611 hiljada dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke.

U slučaju da je na dan 31. decembra 2013. godine domaća valuta (RSD) zabeležila pad za 10% u odnosu na strane valute, a sve ostale varijable ostale nepromenjene, dobit za 2013. godinu nakon oporezivanja bila bi veća za RSD 22,622 hiljada dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke.

Nejednak efekat uticaja pozitivne i negativne promene deviznog kursa na dobit nakon oporezivanja rezultat je postojanja valutne opcije ugrađene u ugovore o kreditima, odnosno ugovorene minimalne vrednosti deviznog kursa po kojem se vrši povraćaj glavnice i kamate kredita indeksiranog deviznom klauzulom. Banka se ugrađivanjem opcije obezbedila od negativnog efekta na rezultat u slučaju porasta vrednosti domaće valute.

U odnosu na 2012. godinu, dobit u 2013. godini je bila manje pod uticajem promena kursa stranih valuta, prvenstveno usled smanjenja neto otvorene devizne pozicije.

d) VaR analiza strukturnog deviznog rizika (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 31. decembar 2013. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

2013.	VaR na dan	Prosečan VaR	U hiljadama dinara	
			Minimalni VaR	Maksimalni VaR
Valutni VaR	2,359	6,116	14,568	2,359

2012.	VaR na dan	Prosečan VaR	U hiljadama dinara	
			Minimalni VaR	Maksimalni VaR
Valutni VaR	12,196	12,399	4,820	23,371

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

43. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

- e) Pokazatelj deviznog rizika

Pokazatelj deviznog rizika	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
31. decembra	7.49%	13.93%
Prosek za godinu	10.59%	11.82%
Najniži iznos	7.23%	3.24%
Najviši iznos	15.46%	18.72%

Pokazatelj deviznog rizika se u toku 2013. godine kretao u rasponu od 7.23% do 15.46%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke.

44. CENOVNI RIZIK

- a) VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 31. decembar 2012. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

2013.	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	U hiljadama dinara	
				Maksimalni VaR	
Cenovni VaR	28	34	18	162	
Kamatni VaR	1,348	1,692	5,219	294	

2012.	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	U hiljadama dinara	
				Maksimalni VaR	
Cenovni VaR	148	163	114	229	
Kamatni VaR	684	11,681	553	22,326	

U odnosu na 2012. godinu Banka na kraju 2013. godine imala viši kamatni VaR, što je posledica rasta pozicije u akcijama u knjizi trgovanja.

- b) VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (jednodnevni VaR) sa podelom po vrsti aktive sa stanjem na dan 31. decembar 2013. i 2012. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

VaR pozicije	U hiljadama dinara		
	Obveznice	Akcije	Forvard ugovori
- na dan 31. decembar 2013.	434	9	-
- na dan 31. decembar 2012.	220	47	944

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

44. CENOVNI RIZIK (Nastavak)

- c) Analiza stresnih udara na bazi promene cena od +-200 baznih poena

	U hiljadama dinara		
	Obveznice	Akcije	Forvard i svop ugovori
Promena cene za +-200bp			
- na dan 31. decembar 2013.	±900	±2	-
- na dan 31. decembar 2012.	±490	±18	±15

Stresni udar se odnosi na uticaj promena vrednosti pozicija portfolija u slučaju promene cena instrumenata od ±200bp na pojedinačne pozicije u portfoliju na 31. decembar 2013. i 2012. godine.

- d) Analiza promene dnevnog VaR-a primenom stresnog udara na bazi promena volatilnosti knjige trgovanja. U tabeli je dat pregled VaR vrednosti ukupnog portfolija u slučaju promene volatilnosti instrumenata za ±10%.

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Promena volatilnosti instrumenta [%]		
-10	903	2,733
0	1,003	3,037
10	1,104	3,340

45. RIZIK ZEMLJE

Izloženost Banke prema drugim zemljama data je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Evropa-EU	123,932	160,715
Evropa-ostalo	212,587	282,780
Amerika	41,107	42,790
Afrika	24,663	1,798
Azija	27,763	11,094
Australija	7,405	9,045
Ukupno	437,457	508,223

Potraživanja se najvećim delom odnose na stanja na računima kod ino banaka, 48.91% (2012: 53.83%) i otkup potraživanja od lica iz drugih zemalja, 44.59% (2012: 45.05%), kao i izloženosti prema Republici Irak koja se odnosi na obveznice emitovane po osnovu konverzije duga (Napomena 23).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

46. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 31. decembra 2013. godine, Banka je imala usaglašene sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

a) Adekvatnost kapitala Banke

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2013. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Regulatorni kapital		
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	2,912,133	2,763,976
Stečene sopstvene akcije	-	(50,500)
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	210,000	210,000
Emisiona premija	168,164	171,183
Rezerve iz dobiti	1,654,377	1,654,377
Osnovni kapital	4,944,674	4,749,036
Odbitne stavke od osnovnog kapitala	(1,463,107)	(405,127)
Deo revalorizacionih rezervi Banke	540,514	303,520
Dopunski kapital	540,514	303,520
Odbitne stavke od dopunskog kapitala	-	-
Ukupan osnovni i dopunski kapital	4,022,081	4,647,429
Odbitne stavke od kapitala		
Direktna ili indirektna ulaganja u banke i dr. lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno dr. lica	80,834	60,632
Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu u finansijskom sektoru	7,798	6,665
Potraživanja i potencijalne obaveze prema licima povezanim sa Bankom ili zaposlenih pod povoljnijim uslovima	3,162	3,485
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke	1,079,836	1,240,713
Od čega: od Osnovnog kapitala	630,716	310,178
Od čega: od Dopunskog kapitala	540,514	930,535
Ukupan kapital (1)	2,850,851	3,335,934
Izloženosti rizicima		
Izloženost kreditnom riziku	5,199,913	5,793,567
Izloženost riziku druge ugovorne strane	-	-
Izloženost deviznom riziku	189,691	464,850
Izloženost operativnom riziku	1,207,912	1,186,325
Izloženost cenovnom riziku	55,008	19,383
Ukupno (2)	6,652,524	7,464,125
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)	42.85%	44.69%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

46. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

b) Pokazatelji poslovanja

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	Ostvareni 31.12.2013.	Ostvareni 31.12.2012.
1. Adekvatnost kapitala	min. 12%	42.85%	44.69%
2. Ulaganja Banke	max. 60%	47.74%	29.95%
3. Izloženost prema licima povezanim sa Bankom	max. 20%	1.22%	2.50%
4. Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	max. 400%	50.94%	66.56%
5. Prosečni mesečni pokazatelj likvidnosti: - u poslednjem mesecu izveštajnog perioda	min. 1	3.31	4.66
6. Pokazatelj deviznog rizika	max. 20%	7.49%	13.93%

47. OBAVEZE PO OSNOVU OPERATIVNOG LIZINGA

Obaveze po osnovu operativnog lizinga se odnose na zakup telefonske centrale i prateće opreme po osnovu zaključenog ugovora.

Buduća minimalna plaćanja neotkazivih obaveza po osnovu operativnog lizinga prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2013.	2012.
Do 1 godine	-	1,007
Od 1 do 5 godina	-	-
	-	1,007

48. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Osnovni format izveštavanja po segmentima je utvrđen na nivou poslovnih aktivnosti s obzirom da su rizici i stope prinosa Banke primarno pod uticajem razlike u proizvodima i uslugama koje Banka pruža.

Poslovne aktivnosti su u Banci organizovane odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga koje se pružaju, na takav način da svaki segment predstavlja strateški poslovni deo koji pruža različite proizvode i usluge na tržištu.

Poslovne aktivnosti Banke organizovane su u tri osnovna poslovna segmenta:

- *Poslovanje sa korporativnim klijentima*: U osnovi se odnosi na odobravanje kredita i različitih oblika garancija i jemstava klijentima, vođenje depozitnih i tekućih računa, usluge platnog prometa.
- *Poslovanje sa stanovništvom i preduzetnicima*: U osnovi obuhvata prikupljanje depozita, odobravanje kredita, kreditnih kartica, usluge platnog prometa za fizička lica, pri čemu se pod fizičkim licima podrazumeva stanovništvo, preduzetnici i poljoprivrednici.
- *Sredstva i trgovanje sa hartijama od vrednosti*: U osnovi obuhvata uzimanje pozicije za svoj račun i trgovanje hartijama od vrednosti, trgovanje devizama.
- *Ostalo*: Druge poslovne aktivnosti koje čine manje od 10% ukupnih poslovnih aktivnosti Banke, kao i centralne funkcije Banke.

a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima

Sledeće tabele prikazuju rezultate Banke ostvarene u periodu 01. januara do 31. decembra 2013. i 2012. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o ostvarenom rezultatu pojedinih poslovnih segmenata Banke, troškovi koji terete ukupno poslovanje Banke: Troškovi amortizacije i Ostali poslovni rashodi podeljeni su prema učešću Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda pojedinih poslovnih segmenata u ukupnim datim troškovima za 2013. i 2012. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

48. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima (Nastavak)

Na dan 31. decembar 2013.

	U hiljadama dinara				
	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Prihodi od kamata	706,441	26,020	200,665	-	933,126
Rashodi kamata	(125,432)	(64,370)	-	-	(189,802)
Dobitak po osnovu kamata	581,009	(38,350)	200,665	-	743,324
Prihodi od naknada i provizija	89,012	13,331	1,518	487	104,348
Rashodi od naknada i provizija	(17,200)	(2,758)	(305)	-	(20,263)
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	71,812	10,573	1,213	487	84,085
Dobitak po osnovu prodaje HOV	-	-	(439)	-	(439)
Prihodi od dividendi i učešća	-	-	13,655	-	13,655
Neto prihod /rashod od kursnih razlika	31,161	(8,746)	(11,359)	8,542	19,598
Ostali poslovni prihodi	-	-	-	133,409	133,409
Neto rashod po osnovu indirektrnih otpisa plasmana i rezerevisanja	(363,189)	(3,363)	(1,623)	8,099	(360,076)
Prihod od promene vrednosti imovine i obaveza	33,885	11,976	813	-	46,674
Rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza	(28,494)	(10,386)	(6,851)	-	(45,731)
Dobitak / (gubitak) po osnovu promene vrednosti imovine i obaveza	5,391	1,590	(6,038)	-	943
Neto gubitak po osnovu prodaje udela	-	-	-	-	-
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(94,946)	(56,771)	(45,437)	(142,182)	(339,336)
Troškovi amortizacije	(11,571)	(6,919)	(5,538)	(17,328)	(41,356)
Ostali poslovni rashodi	(69,276)	(41,422)	(33,152)	(103,740)	(247,590)
Dobitak pre oporezivanja	150,391	(143,408)	111,947	(112,713)	6,217

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

48. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima (Nastavak)

Na dan 31. decembar 2012.

	U hiljadama dinara				
	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Prihodi od kamata	680,101	33,904	156,746	-	870,751
Rashodi kamata	(40,130)	(68,289)	(28,401)	-	(136,820)
Dobitak po osnovu kamata	639,971	(34,385)	128,345	-	733,931
Prihodi od naknada i provizija	157,737	13,465	1,599	-	172,801
Rashodi od naknada i provizija	(14,350)	-	(563)	-	(14,913)
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	143,387	13,465	1,036	-	157,888
Dobitak po osnovu prodaje HOV	-	-	55,980	-	55,980
Prihodi od dividendi i učešća	37,627	134,349	(195,748)	(14)	(23,786)
Neto prihod /rashod od kursnih razlika	-	-	2,730	-	2,730
Ostali poslovni prihodi	-	47	-	19,120	19,167
Neto prihod po osnovu indirektrnih otpisa plasmana i rezerevisanja	(131,956)	3,847	(727)	(1,499)	(130,335)
Prihod od promene vrednosti imovine i obaveza	95,407	42,289	988	-	138,684
Rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza	(45,827)	(17,961)	(1,265)	-	(65,053)
Dobitak po osnovu promene vrednosti imovine i obaveza	141,234	60,250	2,253	-	203,737
Neto gubitak po osnovu prodaje udela	-	-	-	-	-
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(98,499)	(63,048)	(44,866)	(174,774)	(381,187)
Troškovi amortizacije	(11,586)	(7,416)	(5,277)	(20,558)	(44,837)
Ostali poslovni rashodi	(77,557)	(49,643)	(35,327)	(137,615)	(300,142)
Dobitak pre oporezivanja	550,967	21,544	(94,131)	(315,340)	163,040

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

48. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

b) Bilans stanja po poslovnim segmentima

Sledeće tabele prikazuju sredstva i obaveze Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o stanju sredstava i obaveza po pojedinim poslovnim segmentima, sredstva angažovana za ukupno poslovanje Banke: Osnovna sredstva i Nematerijalna ulaganja podeljena su prema učešću troškova zarada po pojedinim poslovnim segmentima.

Na dan 31. decembar 2013.

u hiljadama dinara

	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	970,807	-	970,807
Opozivi depoziti i krediti	-	-	6,427,664	-	6,427,664
Potrazivanja za kamatu i naknadu	221,261	1,872	10,049	-	233,182
Dati krediti i depoziti	3,701,294	296,553	4,586	-	4,002,433
Hartije od vrednosti i učešća u kapitalu	106,689	-	551,884	150,977	809,550
Ostali plasmani	888,194	-	-	-	888,194
Ostalo	448,952	225,730	180,603	593,579	1,448,864
Ukupna sredstva	5,366,390	524,155	8,145,593	744,556	14,780,694
Transakcioni depoziti	1,791,946	264,340	-	-	2,056,286
Ostali depoziti	5,418,545	1,428,237	-	-	6,846,782
Obaveze	73,962	23,580	28,538	192,171	318,251
Ukupne obaveze	7,284,453	1,716,157	28,538	192,171	9,221,319

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

48. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

b) Bilans stanja po poslovnim segmentima (Nastavak)

Na dan 31. decembar 2012.

u hiljadama dinara

	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	718,017	-	718,017
Opozivi depoziti i krediti	-	-	3,153,606	-	3,153,606
Potrazivanja za kamatu i naknadu	41,703	2,504	1,011	-	45,218
Dati krediti i depoziti	2,386,846	356,583	4,549	-	2,747,978
Hartije od vrednosti i učešća u kapitalu	714,415	-	380,163	141,551	1,236,129
Ostali plasmani	1,228,791	-	-	-	1,228,791
Ostalo	304,262	164,409	116,622	463,463	1,048,756
Ukupna sredstva	4,676,017	523,496	4,373,968	605,014	10,178,495
Transakcioni depoziti	436,392	310,102	-	-	746,494
Ostali depoziti	2,294,263	1,325,675	-	-	3,619,938
Obaveze	108,003	21,577	21,131	316,283	466,994
Ukupne obaveze	2,838,658	1,657,354	21,131	316,283	4,833,426

49. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa čl. 20 Zakona o računovodstvu i reviziji izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima na dan 31. oktobra 2013. godine i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Na osnovu razmenjenih IOS obrazaca sa dužnicima i poveriocima, nije bilo neusaglašenih stavki obaveza i potraživanja.

50. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije fer vrednosti za one komponente aktive i pasive za koje su raspoložive objavljene ili kotirane tržišne cene i za one čija fer vrednost može da bude znatno drugačija od njihove knjigovodstvene vrednosti.

Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Banka ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno prevlađujućim tržišnim uslovima. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

50. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Rukovodstvo Banke procenjuje sveukupnu izloženost Banke riziku, a u slučajevima za koje procenjuje da vrednost aktive prikazane u njenim poslovnim knjigama ne može da bude ostvarena, ustanovljava rezervu.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

U narednoj tabeli je prikazano poređenje iznosa najznačajnijih klasa finansijskih instrumenata iskazanih u finansijskim instrumentima i njihovih fer vrednosti na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine.

	Knjigovodstvena vrednost		U hiljadama dinara Fer vrednost	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Finansijska sredstva				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	970,807	718,017	970,807	718,017
Opozivi krediti i depoziti	6,427,664	3,153,606	6,427,664	3,153,606
Potraživanja po osnovu kamata i naknada	233,182	45,218	233,182	45,218
Dati krediti i depoziti	4,002,433	2,747,978	4,002,433	2,747,978
Ostali plasmani	888,194	1,228,791	888,194	1,228,791
Hartije od vrednosti	658,573	1,094,578	658,573	1,094,578
Ostala sredstva, isključujući AVR	64,094	22,466	64,094	22,466
	13,244,947	9,010,654	13,244,947	9,010,654
Finansijske obaveze				
Transakcioni depoziti	2,056,286	746,494	2,056,286	746,494
Ostali depoziti	6,846,782	3,619,938	6,846,782	3,619,938
Primljeni krediti	-	-	-	-
Obaveze po osnovu kamata, naknada i promene vrednosti derivata	2,715	632	2,715	632
Ostale obaveze, isključujući PVR	104,091	252,606	104,091	252,606
	9,009,874	4,619,670	9,009,874	4,619,670

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Banke na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine:

Finansijski instrumenti čija je fer vrednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospeća (do 3 meseca) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrednosti aproksimativno jednake njihovoj fer vrednosti.

Fer vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenata, kratkoročnih depozita, ostalih plasmana i ostalih sredstava, transakcionih depozita, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

50. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove i koja se u redovnim intervalima ponovo određuje. Shodno tome, Banka smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti. Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkoročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente.

Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom kamatnom stopom se bazira na diskontovanim novčanim tokovima koristeći preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za ugovore sa sličnim kreditnim rizikom i rokom dospeća.

Za kotirane emitovane dužničke instrumente, fer vrednosti se izračunavaju na osnovu kotiranih cena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivi prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospeća.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti

Finansijski instrumenti se vrednuju po fer vrednosti korišćenjem kotirane tržišne cene na dan izveštavanja. Banka na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine nije imala finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti.

Stoga Banka nije značajnije izložena riziku od promene fer vrednosti, a fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Banke odgovara knjigovodstvenim iznosima finansijskih sredstava i obaveza iskazanim u priloženim finansijskim izveštajima.

51. DEVIZNI KURS

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

	2013.	U dinarima 2012.
EUR	114.6421	113.7183
USD	83,1282	86.1763
CHF	93,5472	94.1922

52. KLJUČNA PROSUĐIVANJA O EFEKTIMA SVETSKE FINANSIJSKE KRIZE

Efekti svetske finansijske krize koji su u Republici Srbiji počeli da se osećaju u poslednjem kvartalu 2008. godine uticali su na postojanje problema likvidnosti, fluktuaciju i dalje opadanje vrednosti dinara u odnosu na strane valute, kao i smanjenje opšte privredne aktivnosti i platežne sposobnosti stanovništva i privrede i u toku 2012. i 2013. godine.

Zbog drugog talasa krize na globalnom tržištu, koji je trenutno intenzivno prisutan u svim evropskim ekonomijama, kao i njenog uticaja na lokalnom tržištu, izgledno je da će mnoga privredna društva u narednoj poslovnoj godini, a verovatno i nakon toga, poslovati u otežanim i neizvesnim poslovnim okolnostima. Uticaj krize na ekonomsko stanje u zemlji i poslovanje privrednih subjekata trenutno nije moguće u potpunosti predvideti, te je stoga prisutan element opšte neizvesnosti.

Narodna banka Srbije i Vlada Republike Srbije su tokom 2012, kao i prethodnih godina, preduzele niz mera kratkoročnog i dugoročnog karaktera radi ublažavanja efekata finansijske krize, očuvanja stabilnosti bankarskog sistema Srbije, kao i uspostavljanja uslova za oživljavanje privredne aktivnosti kroz povoljnije uslove kreditiranja. Cilj ovih mera je bio da se obezbedi sigurnost poslovnih banaka da u slučaju problema likvidnosti mogu od Narodne banke Srbije dobiti kredit radi prevazilaženja privremenih teškoća u vezi sa likvidnošću; povećanje likvidnosti bankarskog sektora koja je bila ugrožena smanjenim poverenjem u bankarski sektor i tržište novca; prevazilaženje poteškoća pri otplati kredita komitenata banaka i mere za stimulisanje kreditne i ekonomske aktivnosti.

U toku 2013. i 2012. godine, navedene mere, kao i finansijska podrška Međunarodnog monetarnog fonda, uticale su na stabilnost bankarskog sektora i očuvanje poverenja građana u bankarski sistem.

Rukovodstvo Banke očekuje da će efekti krize na ekonomsko okruženje u zemlji i nadalje uticati na obim privrednih aktivnosti, održanje likvidnosti privrednih subjekata, kvalitet kreditnog portfolia i sposobnost dužnika da izmiruju svoje obaveze u roku dospeća.

Banka je u skladu sa regulatornim zahtevima i merama Narodne banke Srbije, kao i internim politikama upravljanja rizicima u prethodnom i tekućem periodu sprovodila odgovarajuće aktivnosti radi održavanja kvaliteta kreditnog portfolia i obezbeđenja adekvatnih izvora finansiranja i u narednom periodu. Ove aktivnosti posebno obuhvataju opreznu politiku odobravanja kredita, analizu kreditne sposobnosti dužnika, pribavljanje odgovarajućih instrumenata obezbeđenja naplate potraživanja, reprogramiranje kredita, kao i adekvatno rezervisanje za kreditne rizike.

Primetno je generalno pogoršanje finansijskog položaja značajnog broja privrednih društava usled čega je primetan trend značajnog povećanja broja zahteva za podršku unapred pripremljenih planova reorganizacije. Rukovodstvo Banke smatra da će naplata potraživanja, upravljanje kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti, kao i obezbeđenje odgovarajućih izvora finansiranja u cilju daljeg intenziviranja kreditne aktivnosti Banke i dalje biti ključno opredeljenje rukovodstva u upravljanju Bankom u narednom periodu.

U odnosu na stanje s kraja decembra 2012. godine, ukupni depoziti Banke su se povećali za 103.9%, najviše kao rezultat povećanja transakcionih depozita javnih preduzeća (za 958,358 hiljade dinara), ostalih oročenih depozita javnih preduzeća (za 1,157,885 hiljada dinara) i ostalih depozita po viđenju lokalne samouprave (700,000 hiljada dinara).

Rukovodstvo Banke smatra da Banka poseduje adekvatan nivo kapitala za pokriće potencijalnih nepredviđenih rizika.

52. KLJUČNA PROSUĐIVANJA O EFEKTIMA SVETSKE FINANSIJSKE KRIZE (Nastavak)

Rukovodstvo Banke smatra da u datim okolnostima, preuzima sve neophodne aktivnosti radi obezbeđenja održivog razvoja Banke. Takođe, rukovodstvo Banke nije u mogućnosti da pouzdano proceni dalje efekte krize na ekonomsko okruženje u Srbiji, kao ni uticaj na finansijsku poziciju i rezultate poslovanja Banke, ali smatra da isti neće dovesti u pitanje nastavak njenog poslovanja.

53. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansiranja koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

Slobodan Janjić,
predsednik Izvršnog odbora

Aleksandar Mališić,
zamenik predsednika Izvršnog odbora